

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Eina Pėnyvėmia, Chicago, Ill.
 Metinė Prenumerata: \$2.00
 Suveikimo Vė: \$2.00
 Kanadoje ir M. ike: \$3.00
 Visose kitose viešpatystėse: \$3.00
 Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos mėsas šiek tiek nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujo Meto. Apspausimui kiti klausimai laisvai. Adresuoti: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
 Published Friday at Chicago, Ill.
 Yearly Subscription rates:
 In United States: \$2.00
 To Canada and Mexico: \$2.50
 To all other Foreign Countries: \$3.00
 Advertising rates on application. Address: A. OLSZEWSKI, Pub., 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 5 d. RUGSEJO (SEPTEMBER), 1913 M.

No. 36

POLITISKOS ŽINIOS.

JUNGTINĖS VALSTIJOS IR MEXIKO.

Nors Jungtinių Valstijų prezidento atstovas, Mexikan pasistatęs, sulaukė savo iškeliaujamą namon, bet naujų tarybų nei su Huerta, nei su jo užsienio ministeriu ne- užmezgė, viskas todėl Mexike pa- siliekia taip, kaip buvo.

Patarimu Amerikos valdžios, kad gyvenanti Mexike amerikoi- mai išsinešintų, nes Jungtinių Valstijų valdžia negali jų apgin- ti, vien paklausė, bet kiti nepa- klausė, nepaklausę ypač tie, kurie ten turi geresnį darbą, negu na- mieje galėtų turėti. Dalis ame- rikonų, rods, patarimo nusigando, todėl susirinko į Vera Cruz, bet ant karščių laivų, kuriems prisa- kyta juos namon gabenti, sėsti nesiskubina, nori palaukti, kas to- lian atsitiks, nes nieks nenori ap- leisti geresnį vietų Mexike, ne- gu namieje galėtų turėti.

Kaip dabar dalykai stovi, tai iš to nieks negali spėti, kas to- lian gali atsitikti. Jungtinių Valstijų atstovas Lind, rod, su- laukė savo iškeliaujamą, nes, pa- tyty, tikėjosi, kad Mexike užsie- nių ministeris atsilieps su meldi- mu pradėti naujas tarybas, bet su noru vėl tartiesi tas neatsi- liepė.

Mexiko užsienio ministeris vie- nok vieną pažadėjimą davė — jog Huerta prezidento vietai savo kandidatus statyti negali, nes kandiduoti neleidžia naujoji Me- xiko konstitucija. Todėl, jeigu Huerta savo kandidatus ne- statys, tai darys tai ne dėl Jung- tinių Valstijų reikalavimo, bet todėl, kad jam kandiduoti nelei- dzia naujoji Mexiko konstitucija. Bet Amerikos besikišimas į Me- xiko naminius reikalus taip suer- zino mexikonus, kad jie, para- dydami savo neprilankumo, prie- šais konstitucijai gali statyti Hu- ertos kandidatus.

Koki bus pastatyti kandidatai Mexiko prezidento vietai, dar nežinia, bet jau dabar žinia yra, kad Feliksas Diaz kandidatu- statys liberalų partiją. Kadangi jis Mexike turi nemažą įtaką, ne tik savo partijai, tai manoma, jog greičiausia jis ir bus išrinktas. Bet ar išrinkimas naujojo pre- zidento padarys galą revoliucijoms, ar naujojo prezidento valdžia pa- siduos Carranza, Zapata ir kiti mažesni revoliucionierių vado- vai, to pirm laiko negalima įspėti. Juk ir prašalinus Porferio Diazą ir jo vietą užėmus Maderą, tikė- tasi, kad Mexike užstos ramumas. Bet tuojais prieš Maderą kilo re- volucija, bet paskui prie išvertusį Madero valdžią Huerta.

Jungtiniai Valsčiai gaudina Huertą uždraudimu gabenti per- rubėžių ginklus ir amuniciją, bet neagalima su revoliucionieriais karo vesti, bet ginklus, gal dar geresnius, Huertai juk prista- to japonai. Rods, nepripažinimas Huertos valdžios sunkina jam pa- skolą užtraukti, bet kaip dabar laikraščiai garsina, jam Londono bankuose pasisekė gauti 12 mili- jonų pesų. To jam gali užtekti iki naujų rinkimų, todėl jis visai nepaiso Jungtinių Valsčių reika- lavimo. Jungtinės Valstijos pra- šė ir Vokietijos, kad jos amba- sadorius kalbintų Huertą nuo vie- tos pasitraukti, bet gavo atsaky- mą, jog Vokietijos valdžia, pripa- žinusi oficialiai Huertą reika- laujant Mexike gyvenantiems vo- kiečiams, negali jo pasitraukimo reikalauti. Nesiekia mat su Me- xiku prezidentui Wilsonui ir jo užsienio ministeriui Bryanui.

Kitičiai į Mexiko reikalus, siu- sti ten kariūnėse jau pradėti Jungtinės Valstijos stumia ne tik Europos viešpatystės, bet ir tuli amerikoni, besitinkanti Mexike paževoję, jeigu ji Jungtinės Val- stijos visą, arba bent jo dalį pa- sisavintų. Mexiko mat gausiai gamfos apdovanojus, turi vaisin- gą žemę, didelės girias, kas Jung-

tinės valstijose spekuliantų jau baigiama naikinti; yra ten ir daug visokių mineralų, ypač gi yra ten daug sidabro kasyklų. Jeigu Jungtinės Valstijos užimtų bent dalį Mexiko, spekuliantams atsirastų proga tuos gamtos tur- tus išnaudoti ir sau lobį krauti. O kad karas ne viena tūkstantį žmonių gyvasčių paimty, kad ka- rui reikėtų ne vieną milijoną do- liarių nuo žmonių išlupti, tas spe- kuliantams nerūpi, nes ne jie juk krauja lies, ne jie ir pinigų karui turės sudėti.

Erzinimui karo nenorinčių ame- rikonų tyčia leidžiama visokios neteisingos žinios. Laikraščiai dabar garsina, buk mieste Tor- reon tapo užimti šeši amerikoi- nai. Žinia ta, matyt, tyčia er- zinimui amerikonų paleista, nes patvirtinimo jos nėra; mieste Torreon yra Jungtinių Valsčių konsulas, jis turėtų žinoti, jeigu kas blogo su ten gyvenančiais amerikonais atsitiktų ir tai žino- tų pirma, negu laikraščiai toli nuo to miesto leidžiami. Vietoj patvirtinimo žinios apie užimti- mą šeši amerikonų mieste Tor- reon, nuo Jungtinių Valstijų kon- sulio Monterey gauta žinia, jog pereita sanvaite iš miesto Tor- reon išėjo ir prapuolė penki ame- rikonai atsirado; jie yra sveiki, nieks jų nemuskrandė.

Jungtinės Valstijos, nors užji- rinę prekybą užima trečią vietą, bet ištikro jų užjurinė preky- ba priguli nuo Vokietijos, kuri Amerikos išdirbinius parupina vidurinei ir rytinei Europai. Austrija ir Rusija Amerikos iš- dirbinius ganna per Vokietijos tarpininkystę, nes prekybą laivynas Amerikos menkutis ir tas pats, koks yra, ne auga, bet eina ma- žiau. 1890 metuose visas Jungti- nių Valstijų prekybą laivynas tu- rėjo 947,000 tonų, o 11 metų vė- liaus jau tik 873,000 tonų. Fran- cuzijos prekybą laivynas turi 600, 000 tonų; palaikymui prekybą lai- vyno Francuzija subsidijos iš- moka apie 5 milijonus doliarų kas metai. Vokietijos prekybą lai- vynas per dešimtį metų pasididi- no vienu milijonu tonų. 1911 me- tuose Vokietijos laivynas turėjo 3,024,000 tonų. Ir Japonijos pre- kybą laivynas nuo 1901 m. pasidiv- gubino. Pasididino ir laivynai kitų kraštų, kaip antai Norvegij- jos, Holandijos ir Belgijos, suma- žėjo gi vien Jungtinių Valstijų; todėl jos, savo prekybą išgabeni- mui turi naudotiesi iš svetimų lai- vų ir svetimiems turi už perveži- mą brangiai mokėti.

BALKANŲ PUSSALIS.

Daugiausiai prisidėjusi prie tur- kų pergalei, bet paskui prie besidalinimo Turkijos žemių su- siųkusi ir karą su buvusiais draugais pradėjusi, jų pergalėta, visų aplaista Bulgarija, turi vie- na artiesi su turkais ir jų malo- nės melsti, nes kitaip turkų ka- riūnėms išvertus į pačią Bulga- riją. Turkijos valdžia, jeigu di- džiųjų Europos tautų reikalavimų atiduoti Bulgarijai Adrianopolį neklausia, tai, žinoma, vienos Bul- garijos dar mažiau klausys, nes gerai žino, kad Bulgarija viena prieš turkus atsiremti negali, jos kariūnėms apsilpnęta ir nepasie- kimų sudemoralizuota, negali priešintis dar mušiuose nebu- vusiųs iš Azijos pergabentiems turkų kariūnėms. Nėra todėl abejonės, kad turkai atgaus Ad- rianopolį, kurio buvo jau išsija- dėje. Atėjusius Adrianopolį turkus gyventojai, nes vieni tur- kai, priėmė entuziastiškai, kas rodo, kad bulgarai nemokėjo gy- ventojų prilankumą užsipelnyti.

Nepriugulmingos Albanijos pie- tinių rubėžiai dar galutinai ne- nuspresti, bet visgi jau maž daug žinia, kad toji naujoji nepriugul- minga Europos viešpatystė tu- rės apie 35,000 kv. kilometrų ir apie milijoną gyventojų. Ka- dangi albanų yra su viršum du milijonai, tai aišku, jog veik pusė albanų tenka serbams, grekams,

ir montenegrinams. Bet visgi Al- banija dvigubai tiek turės gy- ventojų, kiek jų turės padidinta Montenegro. Albanai gali but neuzganėdinti, nes pusę jų tenka serbams Naujojo Bazarо distrik- te ir pusę jų gyvena grekams skiriamame Epyre. Albanai ma- lisary giminės pareikalavo, kad montenegrinai trauktų iš alba- nų apgyventų kraštų; jie atsi- saukė ir į didžiųjų Europos am- basadorių konferenciją Londone, reikalaujanti pasitraukimo serbų ir montenegrinų iš albanų apgy- ventų kraštų, bet gavo patarimą, jeigu nenori prigulti Serbijai ir Montenegroi, tai pats gali persi- kelti į plotus, koki bus nepriugul- mingai Albanijai pavest.

CHINAI.

Siaurinių Chiną, tai gi pre- zidento Jaušhikiai kariūnėse pa- veržė nuo revoliucionierių jau antrą kartą miestą Nankingą, bet mušiai ant gatvių dar nepasilio- vė; nors revoliucionieriai nesiti- ki miestą atgauti, bet visgi dar priešinasi. Didžiausios revoliu- cionierių pajigos išėjo iš alba- nų jo aplinkines ant kalvų užėmė tvirtas pozicijas. Nuo Lion kal- vų jie bombarduoja siaurinių ka- riūnus laivus. Jiems pagelbon nuo pietų ir pietryčių traukia di- deli revoliucionierių pulkai, bet ir siauriniams iš Pekino išsiuntė pastiprinimą. Aplinkinėse Nan- kingo todel laukiama didelio mu- šio.

Susėkta Činuosė mandžurų sukalbis. Jie sutarė išvesti re- publikašiką tvarką ir sostan su- grąžinti mandžurų cesorių di- nastiją. Nevertas todel pavydė- jimo padėjimas prezidento Juan- shikai, nes prieš jį stoja pietų re- volucionieriai ir cecioriaus šali- ninkai. Ir Rusija laukia vien ti- kamios progos griebti chinams prigulėjusią Mongoliją.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA.

VILNIUS. Šių metų birželio 29 ir 30 d. Ukmergėje, Kauno gub., buvo uktio paroda, kurioje dalyvavo ir "Vilijos" Bendrovė, rodydama savo fabriko dirbinius. "Vilijos" dirbiniai buvo pripažinti labai gerais ir apdovanoji aukso medaliai.

"Vilija" tat trumpu laiku gavo už savo dirbinius jau penktąjį medalį.

"Kur. Kr." praneša, kad naujai pastatytos lenkų teatro rūmos (prie Did. Pogulenkos) užgruvo cemento lubos. Laimė, kad baigiantieji puošti vidų dar- bininkai jau buvo išėję iš teatro, todėl iš žmonių niekas nenuken- tėjo; užgruvusios lubos sulaužė tik rušavones, kurios buvo pa- statytos vidaus darbams baigti.

Romanovų jubilėjų pami- nėti uktio departamentas kiekvie- ni gubernijai paskyręs po 1,000 rubl. pavyzdingiems ukininkams padalinti. Parinkti kandidatų toms dovanoms iš Vilniaus gu- bernijos departamentas pavadė Vilniaus uktio draugijai. Tuos kandidatus draugija jau pasitru- ko, ju es išviso šeši. Pasak "K. L.", tai esą ukininkai:

— Binekainių geležinkelio sto- tyje (Vilniaus gub.) pabėgo po- lytikos prasikalbėlis Butnikavi- čius, kuris buvo vežamas iš Vil- niaus Šlišeiburgu tvirtumon.

— Vilis.

— Visą šią vasarą Vilniuje, vadinamajame Bernardinų sode, yra simfonijos koncertai. Pra- dzioje daug kas manė, kad tie kon- certai bus visai menkos vertės, bet kam tik teko jų paklausyti, visi buvo jais patenkinti.

Orkestrė dalyvauja apie 50—60 žmonių. Tarp jų yra tikrų mu-

zikų, išėjusių konservatorijos mokslos, tokių, kurie drąsiai eina koncertuoti solo, alikiai žinoda- ni, kad nereiks prieš publiką rau- štį; kurie Vilniuje jau yra įgiję nemažą garą ir kuriems nebūtų drovy pasirodyti ir sostinių sce- noje. Pavyzdžiui toks Grafma- nas, liuosasis artistas-dailininkas. Koncertų organizatoriai dirba nemažą kultūros darbą. Retai ka- me terasi, kad taip pigiai ir taip visuomenei prieinamai būtų ga- lima pasiklausyti tikros, ne bala- ganinės muzikos.

Sode, ruimingame plecinėje, yra pastatyta orkestrui atvira estrada. Prieš ją ore yra sustatyti suolai. Aplink suolus yra daug vietos stadiams stovėti. Mokesnis visai nebrangus: sėdimos vietos po 27 kape, o į sodą inei ir stačiam stovint klausytis muzikos gali- ma už 10—12 kape.

Ir Vilniaus publika labai pa- mėgo tuos koncertus. Sueina mi- lions žmonių, ne didžiurčių ko- kių, bet daugiausiai kaip sau vi- dutinės, "pilkosios" publikos.

Koncertų vėdėjai, šalių papras- tųjų koncertų, kuriais yra duoda- nia vienu vakaru įvairių tautų muzikos veikalų, taiso kartais ir vienos tautos muzikos koncertus, norėdami suvesti publiką į pa- rinktą su tos tautos tverba mu- zikos srytįje ir parodyti jos mu- zikos ypatybes, lyginant su ki- tomis tautomis. Pirmiau buvo jau rusų muzikos, neseniai buvo lenkų kompozitorių koncertai. Tokie koncertai, duodami klau- sytojams šiokią-tokią jėgą kurios tautos muzikos pilnybė, yra la- bai naudingi kultūrinio žvilg- sniui ir publikai labai patinka.

Vilniaus lietuviai žemais pa- daryti ir lietuvių muzikos kon- shiką, nes prieš jį stoja pietų re- volucionieriai ir cecioriaus šali- ninkai. Ir Rusija laukia vien ti- kamios progos griebti chinams prigulėjusią Mongoliją.

— Andai, miesto galvai M. Venslavskii pirmininkaujant, įvyko Vilniaus universiteto rei- kalų komisijos posėdis. Miesto sekretorius Drzevickis paskaitė savo sutaisyti tų reikalų me- morijalą, kurį manoma miesto tarybos vardu įteikti carui. Me- morijale prašoma leisti įsteigti Vilniuje universitetą su agrono- mijos skyriu. Komisija patarė Drzevickiui papildyti savo susa- tytąjį memorijalą Stokupino nuo- mone dėl reikalo įsteigti Vilni- je universitetą, kurį jisai buvo išreiškęs, budamas Katno uktio draugijos pirmininku.

— Lenkų laikraščio "Kur. Lit." atsakomasi redaktoriui Narbu- tas šaukiamas tiesiog už išpaus- dinimą minėtajame laikraštyje at- stovo Rackovskio kabos Dumo- je.

— Buvusis Dumes atstovas Andrius Bulota, budamas III-je Dumoje, buvo pasirašęs, draug- su kitais 33 atstovais, po pakla- simu dėl Karavajevų užmašimo. Šiomis dienomis pas Bulotą buvo dėl to apsilankę svarbiųjų by- ly teismo tardytojas, tačiau Bu- lota, remdamasis 1908 pamat- istaty, atsiskė bendrą paaiškin- ti. Turėjo tik duoti raštu pasi- žadėjimą, jog niekin neįsivažiuo- siąs iš Vilniaus.

— J. Višinskienė gavo leidi- mą leisti savaitinį laikraštį lietu- vių kalba vardu "Garsas".

— Kaip praneša "G. C." Vil- niaus sėdinių bendrovė (pir- mininkas — gr. O'Rourke's) nu- tarė likviduoti savo valdymą dir- binių fabriką, šaukiamą ir krau- tuve (Vilniaus gatvėje) ir išpa- rduoti visas prekes ir įtaisymą, kadangi bendrovės valdžia ma- žai pramonės šaką besirūpiną ir todėl ji duodanti vien nuostolius.

NAUJIEJI SVENCIONIS. Liepos 28 d. įkurtas "Ryto" draugijos skyrius. Narių įsirašė nes busianti katorga, kaip Dubie-

58. Visuotinio narių susirinki- mo išrinkta valdyba: pirmininku išrinktas kun. Caglis, vice-pir- mininku — J. Statkevicius, išdini- ku — Gulbinavičienė, sekretoriu- mi Svirbutavičius. Nario moke- snis paskirtas metams 1 rublis. Be to susirinkimas nutarė į- kurti Naujuosiuose Švenčionyse biblioteką ir skaityklą ir pasam- dyti šioms įstaigoms butą. To- kių būdų Naujuosiuose Švenči- onyse švietimo pradžia jau pa- rytu. Kiekvienam apilinkės lie- tuviui, kuris nori darbuotis Lie- tuvos švietimui, reikia rašyti "Ryto" nariu. Būskime iš mie- go, rytičiai, ir darbuokimės. Neš- kime kiekvienas kas darbą, kas ypač pinigėli, kas ką kitą švie- timo reikalsms. Žilis.

BIRŠTONAS, Trakų pav. Ši- met dviem garlaiviais padidėjo "Kauno garlaivų bendrovė". Tur-but jie (garlaivai) nebei- stienka žemyn Nemunu plaukio- ti ir žmones, ir prekes, bei pr- sų "botus" Kaunan traukti, nes naujas, gražus garlaivis, Petra- vicius nuosavybė, vardu "Ku- nigaikštis Gediminas", iš Kau- no pirmadieniais, trečadieniais ir penktadieniais Birštonan pla- nčia. Šeštadienį kurorte švenči- ir svečus Nemunu vežioja. Iš Birštono sekmadieniais, antra- dieniais ir ketvirtadieniais Kau- nan grįžta. B. D.

KERNAVĖ, Viln. gub. Pama- sinti pernykščių lietuvių pamok- slų ir giesmiens škapliernos die- noje, apsilankėme ir šimet, ma- nydami sau, jog jeigu lenkams kunigams esant, ir tai po kelių dešimčių metų išsigrindome. Lietu- vių žodžio parapijoje, tai jau prie lietuvių kunigo, vis dėlto nors metuose vieną kartą juo labiau išsigrisime. Bet apsylyme. Kad ir laukėme ir anksti, ir vėlai, bet nesulaukėme nė žodžio lietuviš- kai, o juk ir kunigų svečių buvo lietuvių. Išėję klausėme tenykš- čių lietuvių, kodėl taip? Atsakė, jog, jie ir privatikai kalbėdamiesi, dar nė žodžio nėra girdėję iš savo klebono lietuviškai, ir pra- šė mūsų nesistebėti. Nes, gir- di, lenkai kunigai kaip ką pa- daro, tai gerai, bet ne lietuviui. Tad kad ir leido po keliolikos metų pasakyti lietuviškai pa- mokslą, kunigui lenkui nieko už tai nebuvo.

Prašė mūsų taip-pat atminti, jog ne jėb kokių čia esą žmonių. Girdi, senai jau esą girdėti, kad jie tariąsis, kaip elgtis, jei iš- girsia lietuviškai prakalbant ku- niga.

Dabar truputį tuo esą gerias, kad dabartinis klebonas nelei- dzias žemyn paskalyti ant lietu- vių ir per pamokslus nekrepčias lenkiškai viso ko.

Apie endeko klebono iškelimą girdėti visokių pasakų. Vieni verčia visą kaltę ant Musninkų parapijosies kaž-kokio V. Dubie- čio, buk jisai iškelėdys buvusįjį kleboną. Ant jo dabar griežia dantimis.

Kiti priešingai, spiaudydamies, kratosi nuo tos pasakos. Girdi, kaž-koks lietuvis padaręs, mat, kaž tokiam garsiam lenkui, ponui kunigui; girdi, tat esą Musninkų urodininko darbas. Ir ured- ninkas niekis prieš tokį kunigą, tik jisai tiek padaręs, kad įskun- dęs isprauninku, o šis ir pada- rės viską. Girdi, uredninkas, ir kiti valdininkai, buvęs piktai, kad kun. Kundrotas neleidėdys jų nė per slenkstį. Užtat jie įskun- dę kleboną, bet dabar esą pa- traukti tieson.

Uredninkas su Dubiečių gavi- sus, girdi, jau ir "paviestkas" (pranesimus), net Kalugon tei- sman gausiančių eiti. Ir tie pra- nesimai esą nepaprasti, bet su- raudonais kryžiais. Ponai, ker- naviečiaiams sakę, jog Dubiečių busianti katorga. Jai paskala yra labai patinama. Jau visos ap- linkinės parapijos kalba, kad len- kų kunigo negalima esą judinti, draugijos skyrius. Narių įsirašė

čiui. Ar viskas yra tiesa, ką kernaviečiai mums pasakojo, ne- teko mums susekti.

Tie patys žaslių maldininkai. — Vilis —

KAUNO GUBERNIJA.

KAUNAS. Kaune nuo rugsė- jo 7 lig 12 d. busianti rankų dar- bų paroda, kurią taiso Kauno Lietuvių Kat. Moterų Draugija.

— Kauno dabartinė žemoji dai- lės mokykla kun. Januševičiaus vardu busianti perdirbta į vidu- rinę dailės ir technikos mokyklą su visomis teisėmis.

PAGIRYS, Ukmerg. pav. Pa- girys nedidelis miestelis. Kaip ir kituose panašiuose miesteliuo- se, ir čia yra bažnytelė, pačto sky- rius, aptieka, vartotojų dr-jos krautuvė ir t.t. Be to dar čia yra dvi mokyklos, iš kurių vie- na "Saulės". Žmonės, kaip teko matyti, mėgsta išsigeriti, nors pa- staruoju metu girtų gatvėje ne- pamatysi, nes tuoj sodinami į "šaltąją". "Blaivybės" arbatna- mį retai kas telanko, nes aludėje "arbata" geresnė. Yra čia su- manymas statyti dviklasę mūni- sterijos mokyklą, bet tas suma- nymas vis gandu tebeprisilieka.

Visa Pagirio inteligentija — tai vargoninkas, mokytojas ir ap- tiekininkas. Moksleivių nėra. Seniau ir pagiriečiai sutaisydavo šokių-tokių vakarelių, bet dabar senai bebuvė vakaras. Dėlko? Reik Pagirių inteligentams savo pareigų neužmiršti ir rupintis ypač jaunimu, kuris, neturėdamas vadovo, klysta.

Pagirys mažne kiekvienus me- tus daug kelia nuo perkunijos. Taip dar neseniai čia į užimė vargonininką drauge su sūnumi ir uždegė jo namus. Reikėtų pa- giriečiams pasirupinti įsitaityti perkunsargių!

Pagiritietis.

EŽERĖNAI, Kauno gub. Lie- pos 29 d. įvyko teismas riauši- ninkams, kurie darė triukšmą per visuotinį "Saulės" dr-jos skyriaus susirinkimą šių metų gegužės 26 d. Teisme maž daug paai- škėjo, jog kaltinamieji: Grigori- vicius, Jasnavičius, Blimavičius ir Nastajutė, budami tamsūs žmo- nės, buvo sukurstyti kitų, neva gudresnių už juos, veikusiųjų at- sargiai iš patamsių ir sugebēju- sių pasislėpti. Gal tik dėl to tel- sėjas kiekvienam jų tepaskyrė po 7 dienas arešto. Ežerėnų mie- stan yra atvykusi iš Vilniaus kaž- koki Rzevuska Anna, kurios mo- čė Čirvinska gyvena savo pirke- lėje Ežerėnuose. Gerai žinoda- ma, kaip kas dėjosi šv. Jono bažnyčioje Vilniuje, ji šviečia vietinius tamsuolių kovoje su lietuviškais pamokslais bažny- čioje.

VASKAI. Liepos 14 d. atsi- sveikino su mumis kun. P. Vai- tiekunas. Išbuvo pas mus pus- kertvį metų; daug darbavos kaip bažnyčiai taip ir visuome- nei: ragindavo skaityti laikra- čius, doras knygas, vaikus liep- davo leisti į mokslą. Pervis dau- giau pasidarbavo blaivybei: įsteigė "Blaivybės" draugijos sky- rių, pritraukė nemažą narių, ati- dard arbatinę, kuriai gerai seka- si — žodžiu sakant, darbavosi kiek galėdamas. Buvo pradėjęs rupintis vartotojų draugiją steig- ti, bet buvo iškeltas. Duok Die- vam darbuotis taip-pat ir ki- tam kampeliui!

Svietio parėjūnas.

TAURAGĖ, Kauno gub. Lie- pos 27 d., šeštadienio pavakary, miestelyje pasidarė nepaprastas judėjimas. Mat, padangės nuo Prūsų sienos pasirodė nežino- mas lakunas, kurs, skrisdamas vis žemyn, įsiekio vietos nusileisti. Kaip paskui pasirodė, buvo tai prancuzų lakunas Jean Nuar'as; lekia jis iš Paryžiaus Peterbur- gą, norėdamas laimėti kaž-kokią dovaną. Belekiant jam per sie-

na, į senio kareivį, nežinoda- mi, kas lekia, ir ne žinai ji su- laikyti, buvo pradėję bandyti, bet neataikė. Pasileję Tauragėje visą dieną, pirmadienį 6 val- rito, didžiausios žmonių minios žadimas, iškeliauo toliau.

Ben. En.

DELTUVA, Uten. pav. Prieš porą metų galim buvo įsita- ti pas mus dažnai aisant varan- tų jų pasisekimus ir šiaip kitokių jaunimo judėjimų daravimosi. Dabar viskas nutilo, nežiurint, kad tuose lietuvių kampuose skambėtų tas garsas apie jų kultūros dapus, gegužinės, va- karus ir t.t. Pasakys kas: "nėr kam". Nė yra kam veikti ir darbuotis, tai-pat ir laiko tam darbu tiktų. Neskaitant apy- gardos žodžių vyrų, ir pačioje Deltuvoje yra užtenkamai jaun- mo, ir ypač inteligentų. Galima pasigirti, kad ir mokytojų turi- na "Saulės". Žmonės, kaip teko matyti, mėgsta išsigeriti, nors pa- staruoju metu girtų gatvėje ne- pamatysi, nes tuoj sodinami į "šaltąją". "Blaivybės" arbatna- mį retai kas telanko, nes aludėje "arbata" geresnė. Yra čia su- manymas statyti dviklasę mūni- sterijos mokyklą, bet tas suma- nymas vis gandu tebeprisilieka.

Deltuvietis.

SVĖKŠNA, Ras. pav. Čia stei- giama dailininkų bendrovė, kurios tikslas busių pirkti naujausias ir geriausias kuliamasias ir kitas mašinas ir paskui dirbti jomis apilinkės žemdirbiams laukų darbus.

— Vilis —

SUVALKŲ GUBERNIJA.

MARIJAMPOLĖ, Suv. gub. 26 liepos per šv. Oną "Gub." surengė vakarą savo naudai. Vaidino "Ant bedugnės krašto". K. Alytos 3 veiksmų vaidelį iš liaudies gyvenimo, ir "Pono Felik- so atsilankymas", vienaveiksmę komediją, A. Belickovski'o. Vai- diño gana gerai. Geriausiai vai- dino ukininkas Juozas, Magdė — jo žmona ir Berkus — žydas, kiti ir-gi neblogai. Vaidinimas labai patiko kaimiečiams, kurių buvo neperdaugiausia. Priekštas tame, kad pigesni bilietai buvo anksčiau išparduoti ir kaimie- čiams liko jau tik brangesni; tai- gi kai-kurie turėjo eiti namon be nieko. Toliau "Gubijos" choras, vedamas p. J. Bendaravičiaus, ga- na didelis — apie 50 žmonių, la- bai gerai padainavo 7 daineles. Dainos publikai labai patiko, ypa- tingai "Ant augsto kalnelio", muz. N. N., ir "Suktinis", muz. Petrausko. Dėlyn plojimams bu- vo galo; taigi kai-kurias dainas reikėjo net ir atkartoti. Bili- tai iki-vienam buvo išparduoti, ir daug žmonių turėjo grįsti na- mon be nieko. Vienu žodžiu, va- karas nusisekė labai gerai.

Starapolės Vžvirblys.

— 27 liepos, nedėlioje po šv. Onai, miesto salėje buvo 2 "pir- meivių" koncertų: vienas dieną nuo 3½ val., kitas vakare nuo 8½ val. Kalbėsio apie 1 koncertą. Koncertas prasidėjo p. A. Jes- mantos kalba "Liaudies dainos pradžia". Paskui choras, veda- mas p. A. Jesmantos, padainavo apie 15 dainų. Choras nedidelis, apie 30 žmonių. Dainos nusise- kė nekaip. Kai-kurias dainas pa- dainavo gana gerai, pav. "Se- riau žirgelį" — Čiurlionis, "O motule ma", muz. M. Petrausko, ir kitas, bet kai-kurias tai visai blogai, pav. "Siuntė mane moti- nelė", C. Sasnausko, ir "Oi, oi, oi", Šimkiaus. Publikos žlėna, nežiurint to, kad kainos buvo la- bai pigios — nuo 15 iki 30 kape, buvo visai maža, nedaugiau net kaip artistų. Nors dieną kon- certas buvo taisysonas ypatingai kaimiečiams, bet kaimiečių bu- vo tik apie pora.

Marijampolės Vanagas.

— Saitinis —

VISAKIO RUDĖ, Suv. gub. Visakio-Rudos bažnytkaimis yra tarp didelių girių, kurios pasie- kia beveik Kauną, Zapiškį ir kit.

Bėga du upeliu: Višakis ir Jura. Tat V. Rudoje ir apielinkėse puišios vietos. Daugybė ponų atvažiuoja iš miestų vasarai pasisėdėti ir pagyventi vasarnamiuose, kurių nemaža yra miškuose, netoli Kazių Rudos geležinkelio stoties.

V. Rudos bažnytkaimis kasmet vis kyla, matyti vis daugiau naujų namų statant. Yra čia pradedami mokykla, nemaža svaigiamųjų gėrimų įstaigų, krautuvų; paminėtina bažnytinio rubų dirbtuvė p-lės Kl. Paltanavičaitės, kurios darbu negali atsidžiaugti apielinkės klebonai; yra medinė bažnyčia. Per misias ir misparus pagieda puikiai išlavintas choras; jis padainuoja per vakarelius ir tautinių dainų.

Kunigų gyvena du. Klebonas senas (60 metų, kaip kunigų), senų pažįturų žmogus. Jis ne daug tegali padėti viešam visuomenės darbui ir lietuviams kilti. Užtat vakaras kun. Martišius, kiek galėdamas, darbuojasi ar tai bažnyčioje, ar tai už bažnyčios sienų. Jei neklystu, jo rūpesčių įsteigta "Žiburio" ir "Blaiivybės" draugijų skyriai. Taip-pat jam rūpinantis pareina apie šimtas egzempliorių "Saltinio", taip-pat ir kitų laikraščių po keltą egzempliorių.

Viš-Rudoje buvo jau keli vakareliai, per kuriuos jaunimas pažaidžia, padainuoja. Teatro dar neįstengė padaryti.

Sunku vienam platinti apšvietimą ir blaiivybę, nes pasaulinių inteligentų kaip ir nėra. Nežinau, ar kame kitur girtuokliavimą taip, kaip šioje apielinkėje. Mat, čia menkesni laukai, negu aplinkinių parapijų, todėl žmonės užsiima miškų pardavimu. Žinoma, einant vis pinigų ir rankas, dažniau turi progos išsigerti, dažniau ir magaryčių būna. Per talkas neapsieina be degtinės ir alaus. Prieš kelerius metus įvedė jomarkus antradieniais keletą kartų per metus, tai vis dažniau išvalkioja purvynėli.

V. Rudos parapija didelė, nes kaimai išsisklaidę tarp miškų. Į vieną galą parapija įteina apie 2 myli tolimo ir į kitą tiek-pat. Todėl sunkiau ir suorganizuoti žmones, sutraukti kuopon, draugijos.

Bet yra vilties, kad ilgainiui žmonės daugiau supras draugijų naudingumą. Jau ir dabar galima pastebėti, ypač iš jaunimo, apsisivietusių ir prasileidusių.

— Miškinis-Girius. —

— Viltis —

— Liepojaus-Romnų geležinkelio 268-jam varste sudužo prekių traukinys. Sudaužyta ir vagonų, kiek pagadintas ir pats kelias. Sužeisti konduktorius ir vienas darbininkas.

— Viltis —

RYGA. Rygoj policija susekė netikrų pinigų dirbtuvę, turia laikę dailiades. Atėmė daug padirbtų netikrų pinigų.

— Viltis —

VARSUVA. Vieno Sedleco g. miestelio žydai kreipiasi į Varsuvos žydų gminos valdybą, prašydami atsiųsti jiems žydą-daktarą, nes, sako, pas juos labai išsiplatinusi skarlantina ir kitos ligos, o lenkai-daktarai atsisaką visai žydus gydyti.

— Viltis —

PETERBURGAS. Pas mus Peterburge Lietuvių Labdarių Draugija atidarė naują lietuvių mokyklą. Butas jau pasamdintas: puikus, miesto centre, Soldatskij pereulok No. 3-5, b. 1. Lietuviai, kurie norit mokyti savo vaikus lietuviškai ir lietuvių mokykloje, lai paduoda mokyklos komisijai prašymus, pridėję prie jų savo vaikų metrikus.

Lietuviai, gyvenantieji už Nevos vartų, taip-pat esą labai nudžiugę. Džiaugsmo priežastis toki: čia, už Nevos vartų, būvę du Lietuvių Labdarių Dr. nariu ir tyrinėję apie mokyklos reikalingumą šiame rajone ir apie jos čia steigimą. Išgirdę apie tai, čionykščiai lietuvių ir diaugijasi: girdi, mes laukiam mokyklos, kaip saulės patekiant, jau kelio-rika metų. Liet. Labd. Dr.-jos nariai, rodos, viską rado, kas tikrai mokyklai reikalinga, bet yra dar vienas dalykas, butent: kaip pasiūlyti mokyklos reikalingumą tame rajone. D. L. Draugijos komitetas (valdyba). Čia tiki, kad ir jis sutiks. Kada šia mokykla

bus atidaryta, tada ištikro padžiugs to rajono lietuviai, ir jų dvasia pakils. A. M.

— Viltis —

MAŽOJI LIETUVA.

Kaip Prūsų lietuviai geria. Lietuviai mėgsta gerti. Geria kaip Didžiojoje Lietuvoje, taip ir Prūsijoje. Prūsai yra už savo Didžiosios Lietuvos santautiečius turtingesni; tai ir išgerti įstengia daugiau. Štai, kaip praneša "Apžvalga", nelabai senai Klaipėdoje per vieną šventę išgerta išviso už apie 10,000 mk. Kai-kada buva taip prisigėrę, kad savo draugus pakeliui pameta ir to neužtėmija. Neseniai tula Klaipėdos darbininkų draugija surengė laivinę ekskursiją į Tilžę. Grįžtant atgal, laivo kapitonas išgirdo ką toki įpuolusį į vandenį. Sustabdė laivą ir pradėjo teirautis. Tačiau važiuojantieji užtikrino, kad tai keletas "plėčyk" nuvirto į vandenį. Nusiramęs kapitonas paleido laivą toliaus. Atvažiavus Klaipėdon, pasigesta vieno ekskursanto-darbininko, paliklusio nelaimingą moterį su kūdikėliu.

Mažosios Lietuvos laikraščiuose nublāt pilna žinių, kad pasigėręs pruselis grįžta namon, pakeliui netenka įiegti, užmiega kur patvoryje, o, pažadęs, neranda pas save nei pinigų, nei laikrodžio, nei kitų vertę turinčių daiktų.

Suėmė vagių gaują. Neseniai Karaliaučiuje tapo suimta ištisa gauja vagių, kurie savo dažniais įsilaužimais sukėlė ant kojų ne tikta policiją, bet ir miesto gyventojus. Kaip spėjama, tos gaujos padaryta apie 40 įsilaužimų. Prie 28 įsilaužimų jie jau prisipažino. Gauja susidėjo iš 10 žm., kurie visi yra jauni ir sveiki vyrai.

Zeppelinai Tilžėje. Rugpjūčio 13 d. per Tilžę perlekė orlaivis Zeppelinas, sukeldamas mieste savo pasirodymu didelį judėjimą.

Gintaro rinkimas. Valdžia išdavė atskaitą apie gintaro rinkimą Palminkiuose. Sulyg išduotos atskaitos, pasirodė, kad per 1912 metus iš viso toje vietoje iškasta 800,000 vežimų gintaro žemės, kurioje rasta 814,000 svarų gintaro. Reikia, iš kiekvieno vežimo žemės gauta gintaro po svarą suviršum. 33 nuosimčiai Vokietijoje, 30 nuosimčių išvežta Rusijon, 24 nuosimčiai išgabenta Austrijon ir likusioji dalis į kitas šalis. Iškastasai gintaras da-linama į 200 įvairių rūšių ir, kaip apskaitliuojama, yra vertas apie 4,600,000 mk., kurių apie pusė yra grynas pelnas.

Zasų gabenimas Prūsijoje. Prasidėjo jau zasų gabenimas iš Rusijos ir Didžiosios Lietuvos Prūsijoje. Idant limpančių li-gų išvengt, žasys yra parubežėje atskiriamos ir laikomos 14 dienų savo rūšies karantine.

Savudžiui kaili išpėrė. Tilžėje koksai tai 20 metų vyrukas bandė nusiskandinti, bet nepasisekė. Jį laiku ištraukė iš vandens ir, matyt, už nemokėjimą žudytis dar kailį gerai išpėrė.

Kiaulių maras. Mažojoje Lietuvoje dabar siaučia kar didelis kiaulių maras.

Mazi padegėjai. Netoli Skaisdžių 6 metų vaikas padegė ukininko Dovolio tvartus, kurie ir supleskėjo. Ukininkas turi kar didelių nuostolių, kadangi tvartai buvo labai mažai apdrausti. Padegėlis prisipažino, kad įsiai taip padaręs, klausydamas prikalbėjimų kito 4 metų vaiko.

Atbalsiai susivaziavimo ant Rambyno. Kaip praneša Mažosios Lietuvos laikraščiai susivaziavimas ant Rambyno, žinutė apie kuri tilpo praeitame "Lietuvos" num. padaręs dideli įspūdį, ne tik į lietuvių, bet ir į vokiečių visuomenę. Ne tik tai visi vietos laikraščiai, lietuviški ir vokiški, svarsto susivaziavimą, bet ir beveik visi Karaliaučiaus laikraščiai paminėjo jį. Tautiškas su-sipratimas Mažojoje Lietuvoje, laikui bėgant, auga, ir vokiečiai vis rimčiau pradeda žiūrėti į šį naują jiems apsišėkimą. Sita-

JEIGU KARAS BUTŲ. Suvienuotas Valstijos turi sutraukę didelį skaitlių kariūmenės prie Meksiko rubežiaus. Paveikslėlis viršui parodo Suv. Valstijų artilleriją pilname marše. Apačioje parodoma, kaip apsieina su kalnų kanuolėmis. Šios pastarosios yra lengvesnės už paprastas laukines kanuoles. Jos turėtų didelę svarbą kalnuotame Meksiko krašte, kilus karui.

sai susivaziavimas, nors praėjo po konservatyvų obalsių ir daug ką tautystės žvilgsniui peiktino savyje turėjo, tačiau be abejonės turėjo ir gerų pusių ir yra svarbus atgimstanciai Mažajai Lietuvai.

Nuplovė į jures. Klaipėdoje pas jures susėdė ant plauto (tropo) žaidė keli vaikai. Tuom tarpu pro šalį praėjo laivas, kurio pakeltos bangos nuplovė vaikus į jures. Vienas nuskendo; kiti išsigelbėjo.

Milžiniška žuvis. Skirvytėje tulas žvejojotas Lataitis neseniai sugavo žuvį, kuri svėrė 280 svarų. Pardavęs žuvį, gavo už ją 210 markių.

IS AMERIKOS.

NETIKROS 10 DOLIARINĖS. Washington, D. C. Valdžia persergsti prieš naujas netikras 10 doliarines. Dvi tokias netikras 10 doliarines sugriebė. Vieną išstatyta First National Banko Chicagoj, kita neva išleista Farmers and Merchants Banko Los Angeles. Abidvi taip gerai padirbtos, kad jas sunku nuo tikrų atskirti.

KOMISIJA TIRINEJANTI ATEIVIŲ UŽVEZDOS DARBUS.

Washington, D. C. Kadangi prezidentas gavo daug skundų ant elgimosi ateivių užvezdais ant Ellis Island, tai jis paskyrė komisiją iširti tuos pasiskundimus. Komisijon paskyrė: Richardą H. Taylorą iš Washingtono, Jamesą L. Hughesą iš Philadelphia ir P. L. Prentissą iš Chicago. Visi jie keliauja New Yorkan iširti prietikius ant "asa-ry salos".

MAŽAS PRASIŽENGĖLIS. Racine, Wis. 6 metų vaikas Rišards Tuktowski, matyt lenkas, tapo pasiūstas į pataisos mokyklą, kur turės išbūti, kol nepabaigs 21 metų. Nors tasai vaikas turi tik 6 metus, bet jis pakliuvo į policijos nagus jau 20 kartų. Bet kasžin, ar prasižengti jis galėjo žinodamas, kad prasižengia.

ATMESTA SUMANYMAS MOKESČIŲ NUO PELNO. Washington, D. C. Senatas 47 balsais prieš 17 atmetė senatoriaus Borah sumanyimą imti mokesčius 5% nuo turinčių pelno 100,000 dol. ir daugiau. Iš senatorių, prieš sumanyimą balsavo: Clark, Gallinger, Lippitt, žinomas ateivių priešinys Lodge, Oliver, Penrose, Root, Smoot, Warren. Senatorius Borah mano iš

naujo įnešti savo sumanyimą, tik reikalaujant jau ne 5%, bet 10% nuo pelno 100,000 dol. ir daugiau. Bet, turbūt ir antru kartu nieko nepelnys, nes senate yra dauguma turinčių virš 100,000 dol. pelno į metas, o tie, žinoma, nepanorės ant savo sprando mokesčius krauti.

SUSIMUŠIMAI TRAUKINIŲ SU AUTOMOBILIAMS.

Kankakee, Ill. Netoli Sheldon traukinys "White City Flyer" užbėgo ant skersai bėgių važiuojančio automobiliaus, kuriame važiavo Jakob Redeger su savo šeima. Redegerius ir viena dukterė tapo ant vietos užmušti, o sunus sunkiai tapo sumankytas.

NARSUS KAREIVIS.

Wichita, Kansas. 8 mėnesiai atgal koksai David Taylor pastojio kariūmenėn. Išgirdęs, kad gali su Meksiko kilti karas, narsus kareivis įgavo tokią baimę, kad parase laiška prezidentui Wilsonui, melsdamas, kad jį iš kariūmenės paluosuotų, nes jam tarnavimas kariūmenėje visai nepatinka ir jo persitikrinimai neleidžia eiti karan. Kas žin, ar daug yra Amerikos kariūmenėn taip narsių kareivių!

KONFISKAVO PAGEDUSIĄ MĖSĄ.

Philadelphia, Pa. Valstijos pieno ir valgio produktų inspekcija konfiskavo 150,000 svarų mėsos ir daugybę kiaušinių laikomo šaldykloje. Tuos produktus pripažino valgiui netinkamais. Priskayta areštuoti tuos pagedusių produktų savininkus. Išnaikinta taipgi 40,000 svarų paukštienos, gulėjusios šaldykloje nuo 1911 metų. Už laikymą šaldykloje produktų ilgiau, negu teisės leidžia, yra bausmė iki 500 dol. arba kalėjimas.

IR VĖL KARŠTA VILNIS.

Topeka, Mass. Kansas valstijos vėl atėjo karšta vilnis. Daugelyj vietų 27 rugpjūčio termometras pakilo iki 111°. Lytaus vienok nebuvo, nors jo čia ypač fermeriai labai reikalauja.

GALUTINAI GUBERNATORIŲ PASKIRTAS.

Albany, N. Y. Po smarkių ginčų New Yorko valstijos legislatura pripažino gubernatorių vice gubernatorių Martiną L. Glyną. Už pripažinimą balsavo 48 legislatores nariai, o prieš 29. Tokiu būdu, buvęs valstijos gubernatorių, numestas už išmėtytą ne savo pinigų ir kitokių darbų. Sulzer turės savo vietą vice gubernatorių užleisti, jeigu nenori, kad jį prievarta iš biuro išmestų.

GARLAIVIS IMPERATOR UŽSIDEGE.

New York. 28 rugpjūčio užsidėgė didžiausias dabartinis pasazierinis laivas, Hamburgo garlaivis "Imperator", stovintis porte Hobokene. Vienas oficerias ir jureivis nuo dumų užtroško. Kada laivas užsidėgė, ant jo, apart igulos, buvo 1131 tarpdėnio pasazierius; jie tąsyk savo rūmuose miegojo. Pasirodžius liepsnai, žuvęs oficerias griebėsi gesinimo, bet per toli nuejo, jį ir su juom buvusį jureivį apsaigino dumai. Kada juos surado, abudu buvo negyvi. Pagelbon pašaukti gesintojų laiveliai atkako ir vandeniu laivą užliejo ir ugnį sulaikė. Iš miego prikel-tus ateivius apėmė baimė, jie beveik vienuose naktiniuose drabužiuose trepais užbėgo ant laivo viršaus, o paskui nuo laivo laukan. Daugelis nenorėjo laivan grįžti, visą naktį išbuvo ant žemės. Rūmai antrosios kajutos labiausia nukentė. Sienos jų nuo dumų pajudavo, viskas vandens užlieta, brangūs mebliai išnaikinti. Nuostolių ugnies padaryta labai daug. Nuo ko užgimė gaisras, tikrai nežinia. Laivo oficerai užtikrina, kad jis nieko bendro neturi su Hamburgo kompanijos dokų darbininkų streiku, nors vietoj sustreikavusių darbininkų kompanija parsitraukė 1000 streiklauičių iš Brooklyn.

PRIGERĖ TRIS STUDENTES.

Lake Geneva, Ill. Ant ežero Lake Geneva, išvažiuos valtyj pasivažinėti studentės Pella Central kolegijos, apvirto valtis. Prie to prigėrė trys studentės, o ketvirtą su dideliu vargu pasisekė išgelbėti. Turbut jos plaukti nemokėjo.

PARAKO EXPLOZIJĄ.

Fayetteville, Ill. Dirbtuvėse Miami Powder Co. explodavo parakas. Explozija užmušė keturis žmones.

AMERIKOJ TRUKSTA MEDŽIŲ.

Washington, D. C. Jau praėjo tie laikai, kada Jungtinės Valstijos į kitus kraštus gabeno medžius. Dabar jau medžių iš kitur reikia gauti. Pereituose metuose įgabenta 3,798,040 medžių; daugiausia įgabenta iš Francūzijos, Vokietijos ir Holandijos, taipgi iš Indij, nekalbant jau apie Kanadą.

GUBERNATORIŲ KONFERENCIJA.

Colorado Springs, Col. 29 rugpjūčio pasibaigė Jungtinių Valstijų gubernatorių konferencija, kurion pribuvo gubernatoriai 25 valstijų. Iš pakeltų klausimų svarbiausias buvo — sunaudoti prasižengėlių darbą gery kelių nigas.

dirbimui, nes paprastieji keliai Jungtinėse Valstijose netikę, tokių kelių vidurinė ir vakarinė Europoj niekur nėra. Sekanti gubernatorių konferencija atsisbus mieste Madison, Wis.

UŽSIDEGĖ HAMBURGO GARLAIVIS, GABENANTIS KEROSINĄ.

New York. 29 rugpjūčio Buttermilk kanale užsidėgė Hamburgo garlaivis "Buergermeister Hackmann", kurio viduryj yra 600,000 galionų benzinos ir kerosino. Žinoma, užsidėgus benzina ir kerosinui, garlaivis ir liepsnų pavirto. Nors trys čirskyntys pyle vandenį be perstoimo į laivo vidurį, bet vanduo ugnies neįstengia užgesinti. Minėtas laivas turėjo plaukti į Naująją Zelandiją.

NUO MOKYKLŲ HYGIENOS KONGRESO.

Buffalo, N. Y. Susirinkę kongresan delegatai nutarė reikauti pastovios daktarų inspekcijos mokyklų ir pavertimo kariškų laivų į atviro oro mokyklas. Dabar Jungtinėse Valstijose mokyklas lanko milijonas džiuvos apimtų vaikų, o atviro oro mokyklų visame jų plote yra mažai, į jas gali sutilpti tik 1500 vaikų.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Freeport, Pa. Netoli Laneville traukinys Pennsylvania geležinkelio užbėgo ant skersai bėgių važiuojančio automobilio ir jį sudaužė. Prie to tapo užmušti: J. E. Rovas, jo pati, du vaikai ir giminaitė. Nelaimė atsitiko prie kelio užsikimo, todėl nei traukinio, nei automobilio vedėjai viens kito matyti negalėjo.

GAISRAI.

Bay Point, Co. Siautė čia didelis gaisras, kuris išnaikino lentų pjovyklą ir medžių apdirbimo dirbtuves. Sudėgė keli milijonai kubiškų pėdų lentų ir medžių. Nuostolių ugnies padaryta ant milijono doliarų.

IS DARBO LAUKO.

New York. Sustreikavo 1000 dokų darbininkų Hamburgo garlaivių kompanijos.

Farmington, Mo. Pasibaigė streikai švino kasyklose pietvakarinuose Missouri kraštuose. Darbininkai pasiganėdina pridėjimu po 25c. prie dienos algų.

Stenbenville, Ohio. Streikuoją čia dar vis darbininkai cino dirbtuvėse. 27 rugpjūčio buvo kruvinas susirėmimas streikierių su policija. Susirėmė sužeista šeši žmonės; tarp sužeistų yra taipgi policijos perdėtinis.

"Trades and Labor Council of Canada" išleido persergėjimą norintiems Kanadon keliauti iš-eiviams. Persergėjimas išleistas Anglijos išeiviams, bet jis tinka ir kitų kraštų išeiviams. Tasai persergėjimas sako, jog Kanadon visokiais apgarsinimais viliojami ateiviai, bet ypač paprasti darbininkai ten didelį vargą kenčia, nes darbininkų yra daugiau negu reikia. Vakarinės Kanados miestuose pramonės nėra ir ten darbininkų yra daugiau negu reikia. Skaitlius neturinčių darbo darbininkų didinasi. Net amatininkai, kad badu nemirtų, turi dienos darbininkų darbo griebtiesi. Atėjus žiemai, darbą rasti bus dar sunkiau. Kanadoj turi ateiti vien turinti šiek-tiek pinigų nusipirkinimui farmos ir jos itaisymui kaip reikia. Turinti pinigų fermeriai Kanadoj yra pagel-daujami, nes žemės ten, ir tai geros, yra pakaktinai; bet darbininkams, turintiems tik rankas, ten, ypač vakaruose, sunku, nes darbų nėra.

ATREŽĖ.

Aptiekorius ginčijosi su kunigu ir galop, norėdamas kunigą pajaukti, paklausė — Pasakykite, prabastėli, kodėl patriarchai taip ilgai gyveno? — Nes tuom laiku nebuvo dar aptiekų nei daktarų; atsakė kunigas.

IS VISUR.

Londonė gauta žinia, jog Činų prezidento kariūmenė nuo revoliucionierių paveržė svarbiausią jų miestą Nanking.

Kijeve atsiuvo susivaziavimas Rusijos žemietijų atstovų. Žemietijos atstovauja 7 milijonus žmonių, nes tiek į jas priguli. Susivaziavimas pribuvo 1500 delegatų. Policija dabojo suvaziavusius, lankė posėdžius, bet jai nesuteikta progos kištis.

Serbijos valdžia atsisakė siųsti savo delegatą komisijon, paskirtą ištirti žiaurumus karą vedusių Balkanų tautų. Komisijon tapo paskirti delegatai: Jungtinių Valsčių, Francūzijos, Anglijos, Vokietijos, Austrijos ir Rusijos. Rusijos delegatą paskirtas kadetų partijos vadovas, profesorius Miliukov. Prieš jį tai ir protestuoja serbai, nes jis pats laike karo važinėjo ant Balkanų pussalio, todėl geriau už kitus žino, kur ir kas elgėsi žiaurai. Matyt, serbų sanžinė negryna.

Anglijos sostinė Londonė budavonių darbininkai rengia vienuotinę streiką. Darbai prie karaliaus rumo Buchinghamo pasiliovė. Jeigu kils visuotinės streikas, tai streikuos 250,000 darbininkų.

Mexike užmušta tulas skaitlius Anglijos, Francūzijos ir Vokietijos piliečių. Vokietijos laikraščiai už tai kaltina Jungtinių Valstijų valdžią, nes ji nepildo savo pasižadėjimų. Vokietijos pasiuntinys Mexike sako, jog ten gyvena 5000 vokiečių ir tiek jau francūzų ir anglių. Juos ginti privalo jų locna valdžia, nes Jungtiniai Valsčiai tai daryti nenori, ar tam pajiegti neturi. Ir Anglijos laikraščiai nepriekankia atsiliepa apie Jungtinių Valstijų Mexike veikimą.

Austrijos valdžia Washingtonė pakėlė smarkų protestą prieš paskyrimą Amerikos pasiuntinio Bulgarijon nepriekankaus Austrijai čecho Vopicka.

Jungtinių Valsčių konsuliams Mexike priskayta patarti ten gyvenantiems amerikonomas prasišalinti į tėvyne, o negalintiems iškelti pagelbėti. Tam tikslui tuom tarpu iš izdo paskirta 100,000 dol.; paskui bus paskirta daugiau.

Sanjunga Vokietijos knygų leidėjų surengė protestą prieš Jungtinių Valstijų užsimanymą ant knygų ne angliskoj kalboj, gabenamų Amerikon, uždėti miltus. Protestas visai teisingas. Dabar nu knygų yra mutait vien Ispanijoj ir dviejose mažose republikose pietinės Amerikos; daugiau mutit nuo knygų niekur nėra.

Kanados teismas atmetė reikalavimą Jungtinių Valsčių prokuratoriaus Jerome, kuris net per daug buvo užsitikėjęs ir kitų Kanadon susivaziavusių Jungtinių Valsčių detektivių ir šerifų, kad juos leistų teisme atstovauti New Yorko valstiją, perkrautičiant bylą pabėgusio iš bepročių namų milijonierio-uzmušėjo Thaw. Tokiu būdu tie ponai, noroms nenoroms, turi grįžti atgal iš Kanados. O jie jau gyrėsi, kaip ir kur jie važiuos, išgavę nuo Kanados valdžios Thaw'ą. Kada teisėjas Globensky atmetė New Yorko valdininkų reikalavimą, teisme susirinkę kanadiečiai pradėjo aploduoti teisėjui ir sveikino Thaw'ą, kuom parodė savo nepriekankumą Amerikai.

Sulyg žinių, pagarsintų laikraštį "Snedslawische Korrespondenz", kare su Bulgarija Grekijos kariūmenė nužudė mušiuose 35,000 užmuštų ir sužeistų kareivių, o drauge su apsigirusiais nuotrotos siekia net 40% viso kariūmenės skaitliaus. Nuotrotos serbų ir bulgarų, nors apie tai žinių nėra, turbūt, buvo daug didesnės. Taigi karai mat daugiau aukų paima, negu net pergalėtojai naudos atgabena.

Mexiko užsienio ministeris Gamba savo atsakyme Jungtinių Valsčių prezidento pasiuntiniui Lindui sako, jog, reikalaujamas pasitraukimo Huertos, presiden-

tas Wilson, matyt, neteisingai yra painformotas. Gambia sako, jog is 27 Meksiko valstijų 22 vyrai laikosi Huertos valdžios. Jeigu Jungtinės Valstijos tik užlaikys neutrališkumą, neeis per rubėžių ginklų revoliucionieriams, neeis jiems slapstyti ir organizuoti ir intriguoti, jeigu jiems pinigų neduos, tai Huertos valdžia greitai juos suvaldys. Gambia reikalauja užmezgimo diplomatiškų susisėmimų, bet tam būtina reikia pripažinti Huertos valdžią. Apie tai, kad Huerta prezidento vietai nestatytų savo kandidatūros gali spręsti tik Meksikos piliečiai, bet ne svetimo krašto prezidentas. Bet jeigu Jungtinių Valstijų prezidentas ir Huerta laikysis savo persitikrinimų ir nuomonų, tai, žinoma, susitaikyti negalės, nes abiejų nuomonės yra priešingos.

|| Tirinėjanti ledinius kraštus prie pietinio žemgalio ekspedicija Džo Mawsono likosi išgelbėta. Gelbėtojai penkis ekspedicijos narius rado gyvus, bet maistas jų buvo jau visai išbaigtas. Iš ekspedicijos narių pasimirė angliskas oficeris Ninnis ir šveicaras Dras Mertz.

|| Sulyg paskutinių, gautų iš Meksiko, žinių, Huerta sutinka atnešančiuose rinkimuose nestatyti savo kandidatūros prezidento vietai. Todėl Jungtinių Valstijų prezidento atstovas Lind sugrįžo Meksiką. Taigi tarybos bus atnaujintos ir, kaip mano, privės prie susitaikymo.

|| Jungtinių Valstijų valdžia mėgino prikalbėti Vokietiją pareikalauti pasitraukimo Huertos nuo Meksiko prezidento vietos, bet Vokietija atsisakė kokių nors būdu kiti, nes ji, reikalaujant gyventojams Meksiko vokiečių pripažinti Huertos valdžią. Į Prancūziją ant galo pripažino Huertos ambasadorių De la Bara.

|| Vokietijoje pradėjo siurinti tiesas svetimų studentų, lankančių universitetus, ir svetimų daktarų, lankančių klinikas. Berlino klinikose svetimi daktarai gali prisizinti vien darbas vokiečių daktarų, bet prie savistovių darbų jų neprileidžia: jie negali operuoti daryti, negali receptų užrašinėti, nes Berline mano, kad svetimi daktarai nepirginti moksliskai tiek, kad jie galėtų savistoviai tokius darbus atlikti. Tą neuzsitikėjimą vokiečių sveitimiems daktarams užtraukė vienas amerikonas daktaras, kuris Charite klinikoje vietoj jodoformo skytymo ligoninių jėrkė kokainos skytymu, nuo ko ligonis numirė. Dabar už tai turi kęsti visi svetimi daktarai, o daugiausia kėntis rusiškij daktarai, nes jų Vokietijos klinikose yra daugiausia.

|| Pranešimuose Hamburgo astronomikos draugystės tilpo platus raštas Arturo Stenzelio. Rašėjas, pasiremdamas ant astronomijos apsirėikimų, sako, jog Kristus tapo nukryžiuojamas 3 balandžio diena, 33 metų metų skaitymo, taigi krikščioniškos eros. Gimė gi 12 rugsėjo dieną 29 metose prieš krikščionišką metų skaitymo būdą. Laikė Kristaus gimimo Halleyo kometa prisiartinio prie saulės ir ji buvo kelrodžio keliaujantiems ir Betlejui trims karaliams. Tokiu būdu išpultų, kad Kristus gyveno ne 33 metus, bet 45.

|| Prezidento Wilsono pasiūstas Mexican pasiuntinys Lind, esantis dabar mieste Vera Cruz, apreiškė, jog jis negrįs į miestą Meksiko, jeigu negaus nuo Huertos užkvietimo.

|| Pasibaigus Balkanų tautų karui, Rusija vėl mėgina iš buvusių visų priešų sutverti naują Balkanų viešpatysčių sąjungą; vien Turkija prisidėjim nepakviesta ir apie prisidėjimą Albanijos nieko nekalbama, nes jos reikalai, tvarka ir rubėžiai dar galutinai nesutvarkyti. Žinoma, Rusija tikisi visą tą sąjungą savo globon paimti.

|| Šitos sanvaitės ketvergė mieste Sigmaringen, Vokietijoje, atsisuovėstus išvytojo Portugalijos karaliaus Manuelo su kunigaikščiu Augusta Victoria Vohenzollern.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SO. BOSTON, MASS.

Ir bostoniečiai išpalengvo jau pradeda rupintis iš Lietuvos atvykusių svečių — Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo, L. Mokslas Draugijos atstovų — atvykimu į čionai ir jų priėmimu. Pradžia padaryta, reik pripažinti, labai paskminga. Visur matyti įdomavimas, užuojauta.

Rugpjūčio 20 d. Lietuvių Ukės Draugystė turėjo savo susirinkimą, kame perskaityta Amerikon atvykusių atstovų atsiskaitymas. Nutarta prisidėti pinigais auka: nupirkti už \$31.50 tris sieksnius žemės Tautos Namams ir per savo komitetą susinėsti su kitomis vietos draugijomis ir susitarti kaslink svečių priėmimo.

Pastebėtinai vienas dalykas šiame susirinkime: p. J. Neviackas, „Laisvės“ bendrovės pirmininkas, agitavo už tai, kad tam prakilimui tikslui reikalinga aukanti ir atstovus priimti kuogeriausiai. „Laisvės“ gi redaktorius, p. L. Pruseika, buvęs tame susirinkime, pasirodė prieš. Prieš Dr. J. Basanavičių įsai nieko neturįs, bet turįs, girdi, pasakytį, kad Yčas — tai esą niekam netikęs. „Ką gi blogo yra p. Yčas lietuviams padaręs?“ užklauskė susirinkusieji. P. Pruseika atsako, kad žinąs, jog susirinkusieji su juom nesutiksą, bet vėl turįs pasakytį, kad Yčas... pono Yčo fizionomija jam, girdi, visai nepatinka. Nariai patrukčiojo pečiais, prasijukė ir perėjo prie tolimesnio reikalų apsvartymo.

Ne vien Liet. Uk. Dr. jau nutarė sudėti savo centą ant tautos aukuro. Rugpjūčio 24 d. „Susienvijimas Sv. Kazimiero“ savo susirinkime svarstė Tautos Namų reikimą klausimą ir nutarė nupirkti 5 sieksnius žemės, kam paskirta \$52.50.

Labdarystės Dr-stė nutarė sušaukti rugp. 27 d. visų vietos draugijų komitetus ir bendrai apsvartyti prakalbų rengimo klausimą. Tokia tai darbo pradžia pas bostoniečius.

J. K.—as.

IS ROCKFORD, ILL.

Rugpjūčio 18 d. apviešėjo ir mus gerbiamas mūsų svečias Dr. J. Basanavičius. Antrasai svečias, p. M. Yčas, delei netikėti priežastimi, neatvažiavo. Tat ji užvadavo p. B. K. Balutis, „Lietuvos“ redaktorius. Prakalbos buvo salėje K. of P. Dr. J. Basanavičius kalbėjo apie dabartinį Lietuvos stovį, jos kilimą, L. Mokslas Dr. ir Tautos Namų svarbą. Antruoj kalbėjojo buvo p. B. K. Balutis, kuris išsakiniojo visą reikalingumą remti svečių atvykimo tikslą ir vienyti mums, lietuviams, ir kruvą, kad galėtume dar daugiau nuveikti. Prakalbos žmonėms labai patiko. Protarpuose buvo dainų, kurias atliko vietos lietuvių bažnytinis choras. P. S. Jakubauskas padainavo solo, kuom žmonės labai pasitenkino.

Rockfordiečiai gerai suprato bei atjautė savo tautos reikalą ir suaukavo netoli \$100. Kiekvienas maloniai praleido tą vakarą ir grįžo namon, jausdamas džiaugsmą, kad ir jo plytelė prisidėjo prie to milžiniško darbo, kurį dabar varo pirmyn mūsų svečiai.

Vakaro surengime daugiausia pasidarbo mūsų klebonas kun. Taškunas ir P. P. Petrėnas.

K. Kudlauskas.

IS BRIGHTON, MASS.

22 rugpjūčio dieną buvo čionykštės Sv. Jurgio Dr-jos mienis susirinkimas. Apsvarstius bėgančius reikalus, draugas B. Ajaukas pakėlė klausimą priėmimo Lietuvos svečių — Dro Basanavičiaus ir dumos atstovo Yčo, kurie dabar važinėja Amerikoj ir lanko lietuvių kolonijas, rinkdami aukas Lietuvių Tautiškam Namui Vilniuje. Draugai vienbalsiai pripažino, kad reikia tuos svečius priimti ir jiems padėti aukas rinkti, parupinti atsakančią vietelę susirinkimui, kur visi galės nuo svečių daug ko naudingo išgirsti. Nuo minėtos draugijos išrinkta du delegatai, kuriems pavesta susizinti su kitomis vietinėmis draugijomis, nepaisant jų pažvalgy, ar jos būtų katalikiškos, tautiškos, ar kitokios.

Brightono Sv. Jurgio Dr-ja yra viena iš didžiausių lietuviškų

draugijų, turi su viršum 300 narių. Ji yra katalikiška. Susitvėrė 13 vasario, 1906 m. Iš syk draugija gerai laikėsi ir augo, bet užėjus darbei 1907 ir 1908 m. pradėjo pulsi, apledo ją daugelis draugų, liko vos 8 draugai, bet tie pasilikę tvirtai laikėsi ir darbavosi. Jų darbas nebuvo be vaisių. Dabar mūsų draugija vėl sustiprėjo ir auga vis labiau lietuviams ant naudos.

Antanas Vėbras.

IS SO OMAHA, NEBR.

25 rugpjūčio ir pas mus pribuvo svečias iš Lietuvos, atstovas Lietuvių Mokslo Dr-jos p. Yčas. Apistoję jis pas vietinį lietuvių kleboną kun. Jonaitį. So. Omahas lietuvių subruzo, nes daugelis nežinojo, kas tas svečias yra. Subatoj prie klebonijos durų susirinko diktai žmonių, ten nutraukė atstovai dr-jų ir pavienį žymesni lietuvių, norintieji susipažinti su Lietuvos atstovu. Nedidelio bažnyčia prisipildė žmonių. Kunigaikš apreiškė, jog bus prakalbos ir kad kalbės lietuvių atstovas Rusijos dūmų ir ragino kiekvieną atsilankyti. Po pietų priėjo pilna svetainė žmonių, visi laukė pasidomio laukiamo svečio. Jam pasirodė, kunigaikš Jonaitis atidarė trumpais žodžiais susirinkimą. Publika delnų plojimas „patiko“ Lietuvių Mokslo Dr-jos atstovą Yčą. Jis savo prakalbą paminėjo sunkius laikus, kada Lietuvių spauda buvo užginta, kada po Dro Basanavičiaus įtekne Prusose tapo uždėtas pirmas lietuvių laikraštis „Aušra“. Toliaus nupiešė dabartinį Lietuvos padėjimą ir Lietuvos Mokslo Dr-jos naudingumą.

Prasidėjus aukų rinkimui, daugelis spruko per duris, bet pabėgusius laukė sugriebė. Yčas paaiškino, jog Mokslo Draugija turi jau 17,000 rublių surinkti, bet namų pastatymui tos sumos ne-užtenka. Jis šaukė lietuvių, iš visų Lietuvos kraštų susirinkusių, dėti aukas Lietuvos reikalams. Toliau aiškino dumos atstovų rinkimo būdą. Rugpjū, kad tuli lietuviški laikraščiai pūrsais drabsto, bet ant jų purvinum nėra reikalo atsikvėnti.

So. Omaha lietuvių nepaskutinę užima vietą tarp Amerikoj lietuvių. Laikę apvaikšiojimo paminėjimo mušio prie Žalgirio jie Lietuvių Tautiškam Namui Vilniuje pasiuntė 50 dol. nuo S. L. A. (ar nuo vietinės kuopos? Red.). Dabar, atsilankius čia atstovai Yčui, aukavo: kun. Jonaitis 25 dol.; K. Trainėvičia, I. Sveičauskis, P. Zigmantaitis, J. Janulionis po 10 dol. 50c. Žalpiš 5 dol. Daug aukavo po mažiau. Iš viso surinkta \$14.50 Lietuvių Tautos Namų reikalams.

A. A. Z.

IS WATERBURY, CONN.

Mėnuo atgal T.M.D. 5-ta kuopa, susirinkime nutarė sušaukti visų lietuviškų draugijų atstovus apkalbėti klausimą apie aukas Vilniaus T. Nam. ir priėmimą L. M. ir D. D. atstovų. 18 rugpjūčio ir atsiduvo 16 draugijų atstovų susirinkimas; dalyvavo po du atstovai nuo kiekvienos draugystės. Visi su mielu noru susitvėrė su viešiams priėmimo vakarus ir aukomis prisidėti. Tuli draugijų atstovai pranešė, kad jų draugijos ir aukas jau paspyrė; parapijos ir teatrališkos „Aido“ draugijos chorai apartaujo pasidėjo dainomis apapuoti tuos vakarus, taigpi atstovai Lietuvių Neprigulmingo Politisko Klubu, pasidėjo suteikti dykai svetei.

Svarstant draugijų atstovams, kaip geriausia pasitikti ir priimti gerb. svečius — Dr. J. Basanavičių ir adv. M. Yčą, — nutarta išrinkta komitetas iš trijų asmenų su pirminkimu p. Č. H. Kazėmėku. Komitetas pasirūpys patikti Svečius, jiems čia pribuvus ant stoties. Antras komitetas išrinktas iš to asmenų su pirminkimu p. A. Povilaika ir raštininku p. J. Stoliunas. Jie turi lankytis susirinkimus draugijų, kurios tapo pakviestos prisidėti ir agituoti kad prisidėtų.

Dar neprisidėjusių draugijų yra: D. L. K. Gedimino Dr-ja, Moterų Rutos Dr-ja, Liet. Politiskis Klubas, gavo užkvietimus, bet atsisakė dalyvauti; bet turime viltį kad ir jos dalyvaus. Luterio Martyno Draugija, kaip teko girdėti, daugumą narių verčia dalyvauti.

Manoma gerb. svečius užkla-

ti tris vakarus: du vakaru paršvėsti prakalboms, o trečią draugiskam vakarėliui. Bet gal dėl laiko stokos gerb. svečiai nenorėtų taip ilgai užtrukti. Bet ir stoka laiko galima sutvarkyti. Mat, arti Waterbury lietuvių apgyventa kolonija Union City, o kita 20 mylių nuo Waterbury Torrington, kur turi dvi pašelpos draugijas. Išviso priskaitoma ten į penkis šimtus lietuvių.

Kalvietis.

IS BROOKLYN, N. Y.

Rugpjūčio 26 d. mes, brooklyniečiai, turėjome progą girdėti vieną iš geresniųjų viešų lekcijų — tai kun. prof. Matulevičiaus, kuris, grįždamas Europon pakeliui iš Chicago, čionai buvo ant kelių dienų apsisėdęs. Jis skaitė ant temos „Apie socialį klausimą“.

Padalinę lekciją į tris dalis: 1) kas tai yra socialis klausimas, 2) iš kur jis atsirado ir 3) kaip reikėtų jį išspręsti, — lektorius šiaip maž-daug savo mintis išpletojo.

Socialis klausimas yra tai visos žmonijos klausimas — kaip visiems geriau būtų ant svieto gyventi: kad užtektinai turėtų žmonės gero maisto, padoria galėtų save apdrėyti ir kad turėtų ganėtinai laiko bei turto savo sveikatai užlaikyti ir savo dvasiškoms spėkoms lavinti. Tas tai ir yra amžinasis ir visais laikais žmonių judinantis klausimas.

Iš kur, betgi, šis klausimas įgavo savo aštrų pavidalą, kaip va: revoliucijas, maistus, sukilimus, streikus, lockautus ir visokeriopas kovas, šįdien pasaulį padrebinačias? Prof. Matulevičius, lygiai kaip ir visi ekonomistai, tvirtino, kad tą viską padariusios žmonių gyvenimo sąlygos, būtent atsiradimas įvairiausių mašinų, kurios milijonus žmonių išmetė iš darbo. Tačiau, sako, mašinos geras daiktas. Visa bėda esanti tame, kad, išradus pigius, lengvai dabar pinigai suplaukia į pavienių žmonių rankas ir tuomi atsiranda iš vienos pusės milijonieriai, iš kitos — milijonai bėdžių. Čia tik prof. M. skiriasi nuo naujesios gadyinės ekonomistų, kurie ne vienus pinigų kaltina, bet ir mašinas, — t. y., jie sako, jeigu mašinos prigulėtų valdžiai, o ne pavieniams pinigdučiams, tada mašinos užtikytų turtą valstijai, t. y. visiems žmonėms, ir tada neatsirastų milijonierų.

Bet dar didesnę esanti draugių žaidza socialiniam klausime — anot prof. Matulevičiaus, — tai astunioiliktame amžinyje atsiradęs individualizmo ir liberalizmo mokslas, kurį labai smarkiai pastumė pirmyn francūzų kiltavyris Russeau (Russo). Šisai atgaivino tokią nuomonę, kad kiekvienas žmogus turi stengtis tik pats sau gyvenimą pasidaryti, nepaisydamas silpnėsnių. O šita nuomonė, sakė lektorius, esanti kaip tik priešinga šios gadyinės dvasiai. Dabar reikia, kad visi žmonės vieni antriems padėtų sunkiamė padėjime ir dalintųsi vargais ir laimėmis su silpnėsniais. Tokšai Russeau ir kitų individualistų mokslas — „žiu-rėk tik pats savęs“, labai, esa, patiko stipresniems, ir dėlto dabar turčiai ir galinėiai be jokios artimo meilės kraują turtus ir neatsižvelgę į beturčius. Iš to da labiau pasunkusta socialio klausimo išrišimas, nes draugijoje kėrojasi žiaurus materializmas.

Taip išvedęs, prof. Matulevičius labai lengvai priėjo prie to, kaip reikia socialis klausimas išspręsti. Anot jo, reikia stiprinti krikščioniškąją dorą ir tikėjimą. Šitie du veiksniai sulaukysia aštraus ir šalto materializmo augimą, o žmonija persifims meile artimo ir tada, metai po metų, įvyks geresnės draugijoje reformos. Iki atis ta'auksio gadyinės darbininkai privalo organizuotis ir savo politiskis draugijas, tik ant krikščioniškų pamatų, nes tie duoda visiems ir kiekvienam vidūinę stiprybę.

Su kai-kuriomis kun. prof. Matulevičiaus nuomonij galima nesutikti. Vienok jis turi nemažai ir gerų aksiomų. Skaito lekciją gana užimačiai. Paprastai lekcijos iš socialis srities būna labai sausos. Bet jis iš to moka padaryti žingeidų pasiklausimą.

Po lekcijos leido duoti užklausimus. Prasė, kad parašytų klausimus ant kortelių. Prieš tai mes turėjome progą išgauti visas teises tik-

tuojaus užprotestavo socialistai, kurie čia atsivėdė visą savo „galvas“: Perkuną, Purvį, Račutę ir Baranauką. Perkunas, tuoj emė lektorių grubonyti. Parvis kasžin kokį klausimą su riksmu pasistatė, bet taip supainiotais žodžiais ir su taip juokingu rėkiančiais-verkiančiais-gergždiančiais balsu, kad nieko gero lektorius negalėjo suprasti, o publika emė taip garsiai juoktis, kad salė užė, kaip bitės avily. Antrą sykį Purvį reikalaujant, kad prof. Matulevičius eitų su juo (Purviu) į debatus apie socializmą, publika sujudo švilpti užtai taip, kad nelaimingasis Purvis tapo priverstas atsistėti. Taip-pat nesisekė ir važinėjančiam agitatoriui Baranaukui, kuris pasokęs kazin ką norėjo išaiškinti apie Russean'ą, o antrą sykį norėjo vėl ką tokį pasakyti apie feodalizmą.

Iš to publika atsodino. Dar blogia sekėsi Račutėi (Purvienei), kurios balselis suspaustai muskendo publikos ošime, trepsėjime ir švilpime. (Kėlmas bent kokiu riaušiu susirinkimie ar jų išsaulikams yra visados apgalėtinis apsirėikimas. Red.). Iš to išėjo trumputė komedija, kurioje socialistai sulėdė prasišausią sceną. Ir kalte jų buvo tame, kad jie norėjo savotiškai pasielgti: 1) ne norėjo rašyt ant kortelių užklausimus, 2) labai nemandagiai apsimis su lektoriūm ir 3) per gylot pasiimdami balsą, šnekėjo su koku tai nepaprastu piktnumu, lyg jau, būtų iškalno prisirengę barzdos. Tas, žinoma, publika labai erzino ir už tai jiems kėlė trūkumą. Už tai į klausimus, kurie buvo paduoti ant kortelių (buvo jų apie 20) prof. Matulevičius mandagiai ir aiškiai atsakinėjo. Klausimų buvo gan įvairių. Bet aš jų čia dėl vietos trūkumo, nebeпадuosiu. Jų tarpe buvo ir ant juoko paduotų, pav.: „Ar socialistai ar šventakupriai yra geresni?“...

Šiaip lekcija buvo iš visų atžvilgių girtina. Žmonių prisikimė pilnas Tautiškas Namas — spėjama, kad galėjo būti ir 1000 suviršum žmonių.

IS BOSTON, MASS.

23 rugpjūčio po bažnytinę svetainę buvo surengtas moksleivių vakaras. Vakarelis buvo gana įspudingas. Pirmiausia choras sudainavo porą dainelių, kurios publikai patiko. Chorą vedė vargonininkas M. K. Paskui du kartų kalbėjo vienas iš mokinių, tik jo pavardės nežinau. Pirmiausia kalbėjo apie moksleivių organizaciją ir jos reikalą ir naudingumą. Antrą kartą kalbėjo apie socializmą ir jį išpeikė. Kalba publikai patiko, nes ji gausiai kalbėjoji delnais plojo. Paskui ant piano skambino jauna mergina, bet jos vardo taigpi nežinau. Skambinimas taip patiko, kad ją delnų plojimas antru kartu priverstė paskambinti. Paskui buvo deklamacijos. Ant pabaigos buvo dialogas „Žydas ir Dzukas“, kuris publiką gerai pajukino. Žmonių susirinko mažai. Bet vakaras buvo linksmas ir malonus: triukšmo nieks nekėlė, nes nebuvo kam.

Apšvietos Myletoja V. V.

IS NAUGATUCK, CONN.

Retai kada tenka plačiai lietuvių visuomenei išgirsti ką nors apie lietuvius-lituronus. Manau, kad šitaisi rašinėlis apie Naugatucko lietuvių-lituronus bus visai savo vietoje. Norėčiau pasidalinti su gerbiamais „Lietuvės“ skaitytojais linksmomis naujienomis, bet... ką padarysi, jeigu jų nėra! Kaip skaitytojai iš laikraščių patyrė, prieš kiek laiko mirė mūsų, vietos lietuvių-lituronų, parapijos kleb. kun. P. Drignaitis. Kol jisai buvo gyvas, viskas ejo gerai. Jisai savo neuimlstančiu darbštumu laimė visus visus tvarkioje. Jam mirus, viskas, kaip sakoma, išsoko iš savo vėžių. Dabar nežinia nei kur eiti, nei ką daryti. Tarpe vietos lietuvių-lituronų yra didelis nesutikimas. Priežastim yra naujo kunigo paspyrimas. Dailios lietuvių reikalauja, vieton a. a. kun. P. Drignaitis, kita lietuvių kunigo. Tačiau, kita dalis tam priešinasi. Sako, kad, girdi, nereikia mums kunigo, nes kunigai užlaikyti eina daug pinigų, o mes esą galime Dievą garbinti ir be pinigų davimo. Nenorintieji naujo kunigo pataria išrinkti iš parapijų vieną vyrą ir duoti jam progą įgauti visas teises tik-

tai tikėjimo apeigoms bei reikalingam atlikti. Paprastose gi dievymaldystėse, kaip nedėdieniai ir panašiai, busią galima ir taip „sava burna“ Dievas garbinti. (Kaip tai? Red.).

Rugpjūčio 23 d. vienas vietos parapijonis p. J. A. užkvietė į savo nesena pastatytus namus mukarius-maldininkus, įkurtuvėms ir namams pašventinti. Į tą šventę pakviesta kalbėtojas, net iš Boston, Mass. Kalbėtojas atvyko ir atliko visas namo pašventinimo apeigas. Kita diena buvo nedėdienis. Parapijonis nusivedė parkviestą svečią į bažnyčią, kur jisai irgi visas apeigas atliko. Dabar girdėti, buk ji žada visai čionai palikti, idant pildytų ir visuomet bažnytines apeigas.

Ne Parapijonis.

IS BROOKLYN, N. Y.

Tuojaus po atvykimui į Ameriką Lietuvių Mokslo ir Dailės Dr-jos atstovų, Dr. J. Basanavičiaus ir p. Yčo, susidarė iš prakilnesnės dvasios vientaučių tam tikras komitetas, kurio užduotimi yra kiek galint geriau supažindinti lietuvių su Tautos Namų Vilniuje reikatu ir palengvinti pasisuntiniam jų darbą aukų rinkime.

Komitetas Svečių priėmimui buvo nuskyręs dvyliką delegatų, kurie atlankė vietines draugijas ir Brooklyno apielinkes, aiškindami šito reikalo svarbą ir patardami draugijoms paaukauti iš savo iždų šiam darbui svarbią visos Tautos reikalui. Komitetas uoliai pradėjo darbuotis ir, kaip matosi, jo darbas išduos pageidaujamus vaisius.

Rugpjūčio 29 d. „Tautiškam Name“, 103 Grand st., atsiduvo vietinių draugijų delegatų susirinkimas. Atidarius susirinkimą, pirmininkas, komiteto Svečių priėmimo, kun V. Varnagiris, paaiškino, kam delegatai tapo sukvieiti. Sekretorius p. V. K. Račkauskas paršaukė vardais draugijas ir jų delegatus. Kiekvienos draugijos delegatas, trumpai paaiškino, ką jų draugija yra tariusi, ir ar daug nutarusi aukoti? Kuone iš kiekvieno delegato lupų tapo išgirsta, kad jų draugija, sulyg savo išgalės, aukaus.

Pribuvo delegatų nuo 15 draugijų, bet reik priminti, kad dar toli ne visos draugystės prisintė delegatus, nes viename tik Brooklyne randasi apie 40 įvairių draugijų. O kur apielinkės? Reik tikėtis, kad sekančioj konferencijoj ims dalyvumą didesnis draugijų skaicius. Labai tas būtų pageidaujama. Sekanti konferencija atsisbus 23 d. spalio, Tautiškam Name. Pirmininkas kun. Varnagiris taip-pat pranešė apie išdribtą Svečių priėmimui planą: kur ir kada atsisbus prakalbos, kaip pagelbėti Svečiams rinkti aukas ir t. t.

Nutarta pasirūpinti, kad sekančioj konferencijoj, kuri įvyks 23 d. spalio, delegatai visų tų draugijų, kurios dalyvavo šioj konferencijoj ir kurios dar žada dalyvauti, tikrai praneštų, kiek jų draugija nutarė aukauti, nes 26 d. spalio atsisbus viešos prakalbos didžiausioj Brooklyno McCadden Memorial salėj. Laikę prakalbų, bus suvienytų chorų dainos ir kiti įvairumai. Tą vakarą bus išauktos tos draugijos, kurios bus nutariusios aukauti Tautos Namui. Šių draugijų delegatai atvyks ant estrados pinigus ir, vieniems matant, duos juos Dr. J. Basanavičiui ir rankas. Taip-pat nutarta, sulyg Dr. Basanavičiaus prašymo, kad kiekvienas delegatas minėtų vakarą sykii su savo draugystės auka atneštų parrašytą trumpą savo draugystės istoriją, kuri bus laikoma Tautos archyve.

Reikia pasveikinti Simono Daukanto Dramatišką draugiją, kuri nutarė svečių priėmimui surengti vakariene 16 dieną spalio (25 dieną spalio bus taigpi viešas vakariene, komiteto rengiama); tą vakarą draugija įteiks Dr. Basanavičiui savo auką — šimtą doliarų. Jeigu ir kitos draugijos pasektų šitą prakilnį pavyzdį, tai negalima nė abejoti, kad brooklyniečiai stotų pirmoje vietoje tarpe visų amerikiečių-lietuvių. Nemažiau džiugina ir Sv. Domininko draugystės tarimas. Kaip teko girdėti, ji tariasi aukauti didžiausią daugiaus negu bent kuri kita draugystė aukaus — kad ir viršaus porps šimtų doliarų prisieiti. Bravo!

Spalio 18 d. „Vyturėlio“ drau-

gija pastatys ant scenos „Kornelio Varpus“ ir visas pilnas skiriamas Tautos Namui. Minėtą vakarą kiekvienas lietuvis turėtų atilankyti. Tuomi pastumėsim šventą darbą pirmyn. Abelnai sakant, Brooklynas nepaprastai juda ir žada visas kitas lietuvių kolonijas „subtytyt“ aukų rinkime.

Užlaigoje viršminėto delegatų suširinkimo sekretorius, p. V. K. Račkauskas, perskaitė protestą, kuri parašė „Brooklynio Svečių priėmimo komitetas“, prieš „Laisvės“ ir „Kovos“ redakcijas, kurios biauromis insinucijomis ant Dr. J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo stengiasi trukdyt kultūros darbą. Protestas yra tilpęs num. 35 „Tėvynės“, „Vien. Liet.“, „Lietuvos“, „Kataliko“ ir „Draugo“. Prieš skaitysiant protestą, p. V. K. Račkauskas štai ką dar pranešė:

„Po išrinkimui Liet. Mokslo ir Dailės dr. susivaziavime delegatų, Dr. J. Basanavičiaus ir p. Yčo, Lietuvos social-demokratų partijai, atsiliepė į Amerikon Lietuvių Socialistų Sąjungą, kad šį šiai idėjai nepritarų, bet kad ir nekenktų. Taigi kad neiečių su agitacija prieši. Bet „Kovos“ rėdytė parodė ką kitą. Perskaitys protestą susirinkimas kuone vienbalsiai pripažino minėtą protestą teisingu, ir delegatai pasižadėjo šį protestą savo draugijų susirinkimuose perskaityti ir prieš „Laisvės“ ir „Kovos“ elgimąsi protestuoti, kad jos nedrumstų tyro vandens. J. M. Danielius.

IS COALGATE, OKLAHOMA.

Šitas miestelis turi apie 6000 gyventojų. Lietuvių yra 12 šeimynų ir apie 9 pavieniai; mergina lietuvaite yra tik viena, nės čia merginoms darbų nėra. Iš lietuvių veik visi turi nuosavus namelius.

Čia yra M. K. T. kompanijos 4 anglų kasyklos, kuriose dirbą kasėjai taip vasaros, kaip ir žiemos laike. Todėl čia darbininkai laikosi, nes nereikalauja vargti su darbo įjėskimu. Bet oras taip kaip ir be valgio (?). Miestelį apgyvena daugiausia italai ir veik visi bizonai jų rankose.

Zemė aplinkinėse nebrangi: akra geros žemės galima dar gauti už 5 dol. Čia augina daugiasia vatos; avių ir kornų galima taigpi sėti, tik jie labai anksti nunoksta.

Oklahomo valstija priguli prie tapo vadinamų sausų, taigi atvirų salinių čia nėra, bet slapty, žinoma, netruksta; už pavilgumą gerklės reikia mokėti dvigubai. Lietuviai pasidaro ir naminio alučio ir jį išgerti kur nors kruvon sueina ir pasinėka apie visokius reikalus.

Lietuviai apsvietimo stovi čia vidutiniškai. Laikraščius veik visi skaito. Draugiskų ryšių lietuvių nepaliko, nes viens kitam pavydi. Ljudnas čia gyvenimas. Neturime nei vakarų, nei kitokių pasilinksmiminių, neturime nei šokių, nei prakalbų; nėra čia nei parkų, kur galima but pasivaikščioti; visas linksmumas — pas draugą nueiti ir pasikalbėti.

S. Balandis.

IS CLEVELAND, OHIO.

Clevelande yra daug fabrikų, o kur yra fabrikų, ten yra ir lietuvių. Ir Clevelande yra lietuvių nemažas skaicius, bet jie tarp savęs nesutinka. Musų prabėčius pradėjo per pamokslus svarbią kovą vartoti su saliniais ir su daktaru, kurio nieks nežino, koks jis yra daktaras. Vienne salinui visai užgynė lankyti. Kad draudžia salinums lankyti, žinoma, tame nieko blogo nėra, nes blaivystę platinti tai kunigo pareiga. Atsirado čia niekam nežinomas daktaras, kuris užsidėjo aptiekti, bet iš jo atsiradimo žmonės nesidžiaugia.

Vienne salinui čia buvo surengta lioterija; leista armonika. Tie, kurie turėjo tikietus, susipešė ir išdaužė langus. Už tai kalte verčia ant nekaltų žmonių. Už tuos išdaužytus langus ruimų samdytojas laukan išvarė, nors nežinia, ar išvartietieji yra kalti.

A. S.

Redakcija atspirašo, kad daugybė atsiųstų korespondencijų, delei stokos vietos, tilpti negalėjo. Sinaudosime, kaip tik galėsime vietos surasti. Redakcija.

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiai skundžiam rankraščių tūrį, bet pažymėti autoriaus parašo ir adresu. Pasirašančiųjų pseudonimai turi paduoti, redakcijos žiniai, ir savo tikslą vardą. Redakcija patalpa sau telpa atsilaukiamas jai rankraščių trumpinti ir taisyti. Netinkamus laikraščius rankraščių redakcija, pareiklaudama, grąžina autorui atgal jo lėšomis. Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Kaip žiūrėti į Tautos Namų atstovus? Lietuvių tauta, kaip ir visos kitos tautos, turi savo visuomenę, pasidalinusi į atskiras pakraipas ir grupas, arba partijas. Kiekvienas visuomenėje kylančias klauksimas yra kiekvienos grupų apsparstomas, aptartas, ir sulyg to nustatomas, aptartas atsinešimas į pakeltą klauksimą. Daug yra klauksimų, kuriems pritaria tik viena kokia atskira grupė. Yra klauksimų, kuriems suteikia savo prielankumą keletas, nors ir nevisos, grupės. Ar-gi nėra klauksimų, kuriuose ne keletas atskirų grupių, bet visos grupės sudėtinai galėtų prijausti ir paremti? Tai kalbant, čia turima omenyje labai svarbus ir visiems žinomas Tautos Namų rėmimo klauksimas ir tai, kaip mes turime į tai atsisieiti. Rods, visos be skirtumo pakraipos iš pradžių pripažino Tautos Namų klauksimą remtinu, visiems bendru. Trumpam laikui prabėgus, tačiau pasirodė gan keistas, mūsų nuomone, dalykas. Patsai da klauksimas pripažinamą beveik visų remtiną, tačiau patsai rėmimas tų pakraipų, teisingiau pakraipų, yra trukdinamas, kiek galint.

Kodėl gi taip keistas apsirėmimo prieštarsys? Svarbiausiu visų trukdytojų argumentu yra tai, kad, girdi, prisiūti atstovai nepatinka jiems savo pakraipai. Rimtai kalbant, toks argumentas turėtų būti pripažintas nerimtu ir be jokio atsakymo atmetamas į šalį. Bet mūsų visuomenės gyvenimas šiandien yra nuvaziavęs / tokiois nenormalėmis vėžėmis, atsiduręs tokioje nepaprastoje kėrtėje, kad su tokiomis argumentais mes turime rimtu veidu kalbėti ir juos svarstyti. (Piktą norą taip pastatyti visą klauksimą, nors tai, rasi, karštas būtų ir labai aišku, atmetame).

Silpniausia pusė to argumento pamatė yra klaidingas supratimas, kas tai yra Lietuvių Mokslo Draugijos narys. Lietuvių M. D. yra, kaip visi pripažįsta, tarpartinė. Ji nepriklauso prie jokios atskiros visuomenės politinės srovės, prie jokios partijos. Ji yra lietuvių tautinės kultūros nešėja ir atstovė. Kiekvienas susipratus lietuvis šiandien priglūti prie tos, arba kitos mūsų visuomenės srovės. Tačiau kiekvienas lietuvis prie tos draugijos gali priglūti. Įžengdamas į Liet. M. Draugiją, kiekvienas lietuvis patiekia, tariant, už duris visas savo politinės pažiūras, savo visuomeninį atspalvį. L. M. Draugijoje kiekvienas yra tiksliai lietuviu, norinčiu kelti savo tautos kultūrą. Draugijoje nėra nei klerikalo, nei socialisto, nei tautininko, nei anarchisto. Yra vien tik lietuviai — draugijos nariai. Kaip į tokius, į juos visuomet ir žiūrime. Draugijos valdyba — tai tiksliai praklėsniųjų ir darbštesniųjų narių-lietuvių branduolis. Jie nėra kokiai bent partijai priklausanti žmonės. Kiekvienas draugijos atstovas tiksliai taip ir turi būti suprantamas, kadangi įsiai, išrinktas valdybon, arba kitam tikslui, nepaliauja buvęs draugijos nariu.

Sitoje vietoje tulos mūsų visuomenėje grupės ir daroma klaidą. Jie pripažįsta, kad draugijos nariu gali būti bet-kokio atspalvio lietuvis. Kuomet išrinkta narys, stovintis priešinčioje grupoje visuomenės gyvenime, pradėta išrinktamjam ir jo veikimui priešintis. Tuom yra prasižengiama prieš pamatinį L. M. D. principą, butent: tarpartinįjungumą.

Išikrūj, kas gi bus, jeigu mes visi pradėsime taip žiūrėti į L. M. Draugiją, kaip tų žmonių žiūrime? Jeigu išrinkta, sakysime, koku nors L. M. D. atstovu klerikalas, pirmiečiai-tau-

tininkai, socialistai pakelia trūkumą ir išrinktojo atstovo darbui priešinas ir jį trukdo. Išrinkta socialistas — vėl tas pats: kitų visuomenės gyvenime pakraipų žmonės pakelia kryžkarą prieš jį. Juk tokiu būdu mes nei per adatą tolimo pirmyn nužingsim. Išsis taip, kad, anot tos rusų patarlės, „per medžius nematyti girios“. — per smulkmenas, per atskiras, šiame dalyke svarbos neturinčias daleles nematyti bendro tikslo.

Jeigu mes išikrūj turime norą bendromis įiegomis ką nors naudingo mūsų tautai padaryti, — o šiandien galime tai atlikti viener Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje — tai turime aiškiai suprasti elementares, pamatinės bendro veikimo teises, šiame atsitiktine tikrą L. M. Draugijos narystės prasme.

Mes šaukiame apie pakantą, plačiažiuurstę. Čia kaip sykis yra puikiausia proga tai darbu išreikšti, parodyti savo visuomeninį subrendimą. Kitos tokios progos vargų ar kada nors sulauksime.

Sie žodžiai yra atkreipti į žmones, kurie šiandien ardymo plačiažiuurstę. Čia kaip sykis yra puikiausia proga tai darbu išreikšti, parodyti savo visuomeninį subrendimą. Kitos tokios progos vargų ar kada nors sulauksime.

Piktos gi valios žmonės.... bet jiems proto balso nėra.... Visuomenė senai yra paskyrus tokiems žmonėms tinkamą jiems vietą ir vardą....

Kontribucija. Kai-kuriuose mūsų laikraščiuose pasirodė p. Kl. Jurgelio paraginimas visiems Amerikos lietuviams tapti amžiniais Tautos Namų kontributoriais, tai yra, tariant paties p. Kl. Jurg. žodžiais, „viešai garbės žodžiu pasižadėti, kad po tiek ir tiek kasmet duosime Tautos Namams, kol tik gyvi busime“. Čia pat įsiai prisizada mokėti Tautos Namų reikalams kasmet iki gyvos galvos po \$5.00. Prisižadėjo ir tuli kiti žmonės.

Sumanymas praklinus ir be abejonės remtinas. Daug yra lietuvių, kurie norėtų paremti Tautos Namų reikalą kuodaukiausiai, tapti L. M. Dr. nariais-labdariais. Tačiau, šiandieninis medžiaginis jų stovis, nežiurint karščiausių norų, neleidžia jiems atlikti tą praklinų darbą. Ypačiai daug yra mūsų Amerikos lietuvių jaunomenės, kurių paaukauti \$100.00 iškart yra tiesiog fiziška negalima. Šitasai kontribucijos sumanymas kaip sykis ir ateina pagelbon. Išmokėti po keltą doliarį ir metus nesunku, be abejonės, kiekvienam iš mūsų, nors ir skurdžiai gyvenant. Apsiskaityti tiksliai, kiek galima pajiegti (jeigu apie tai gali kilti klauksimas). P-as Kl. Jurg. yra pasižadėjęs iki gyvos galvos išmokėti kasmet po \$5.00. Kitas, rasi, gali daugiau, kitas mažiau. Kiekvienas pagal išgalę. Kas negali daug, lai bent po doliarį, po du prisizada išmokėti ir metus. Įsiai to nejaus, o tokie „našlės skatikai“, susibėgę kruvon, gali duoti ir net labai žymią sumą, kuri būtų didėle pasipirmtin.

Kitiems, rasi, neparanku surišti save pasižadėjimu visam amžui. Kito noras, rasi, yra tiksliai tapti nariu-labdariu. Tačiau šiandien įsiai to negali padaryti. Galima tuomet pasižadėti dailinis išmokėti šimtinę į tam tikrą savo paties paskirtą laiką. Tokių pasižadėjęlių mes žinome gan daug, ir jie savo keliu bus laikrastyje paskelbti.

Tikimės, kad ir kiekvienas susipratus lietuvis pakeis pirminių pasižadėjęlių pėdomis. Tautos Namus mes, Amerikos lietuvi, galime vien savo įiegomis pastatyti. Tiksliai panorėkimel! Panorėkime, ir už metų, kitų tukstančiai Amerikos lietuvių bus įrašyti į garbingą Tautos Namų labdarių eilę.

Du dienraščiai Lietuvoje. Kaip dangų, taip ir ant žemės. Kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Tulas Amerikos lietuvių laikraštis prieš kiek laiko apskelbė pradesias eiti kasdien. Kitas, priešingos pakraipos, tuoj tą patį apskelbė. Vargu ar vienas dienraštis galėtų pas mus užsilaikyti. Ką gi kalbėti apie du? Paskambino abu laikraščiai, viens kitą pasidarys.

stengdamiesi užstelti. Paskambino ir abu nutilo. Nei katė pie-nuo, nei puodo pienui.

Tas pats daug-maž Lietuvoje. „Lietuvos Žinios“ paskelbė viršiančios dienraščio. Kaip sakoma, „ant karštų pėdų“ pasiskutolimo pirmyn nužingsim. Išsis taip, kad, anot tos rusų patarlės, „per medžius nematyti girios“. — per smulkmenas, per atskiras, šiame dalyke svarbos neturinčias daleles nematyti bendro tikslo.

Jeigu mes išikrūj turime norą bendromis įiegomis ką nors naudingo mūsų tautai padaryti, — o šiandien galime tai atlikti viener Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje — tai turime aiškiai suprasti elementares, pamatinės bendro veikimo teises, šiame atsitiktine tikrą L. M. Draugijos narystės prasme.

Mes šaukiame apie pakantą, plačiažiuurstę. Čia kaip sykis yra puikiausia proga tai darbu išreikšti, parodyti savo visuomeninį subrendimą. Kitos tokios progos vargų ar kada nors sulauksime.

Sie žodžiai yra atkreipti į žmones, kurie šiandien ardymo plačiažiuurstę. Čia kaip sykis yra puikiausia proga tai darbu išreikšti, parodyti savo visuomeninį subrendimą. Kitos tokios progos vargų ar kada nors sulauksime.

Piktos gi valios žmonės.... bet jiems proto balso nėra.... Visuomenė senai yra paskyrus tokiems žmonėms tinkamą jiems vietą ir vardą....

Kontribucija. Kai-kuriuose mūsų laikraščiuose pasirodė p. Kl. Jurgelio paraginimas visiems Amerikos lietuviams tapti amžiniais Tautos Namų kontributoriais, tai yra, tariant paties p. Kl. Jurg. žodžiais, „viešai garbės žodžiu pasižadėti, kad po tiek ir tiek kasmet duosime Tautos Namams, kol tik gyvi busime“. Čia pat įsiai prisizada mokėti Tautos Namų reikalams kasmet iki gyvos galvos po \$5.00. Prisižadėjo ir tuli kiti žmonės.

Sumanymas praklinus ir be abejonės remtinas. Daug yra lietuvių, kurie norėtų paremti Tautos Namų reikalą kuodaukiausiai, tapti L. M. Dr. nariais-labdariais. Tačiau, šiandieninis medžiaginis jų stovis, nežiurint karščiausių norų, neleidžia jiems atlikti tą praklinų darbą. Ypačiai daug yra mūsų Amerikos lietuvių jaunomenės, kurių paaukauti \$100.00 iškart yra tiesiog fiziška negalima. Šitasai kontribucijos sumanymas kaip sykis ir ateina pagelbon. Išmokėti po keltą doliarį ir metus nesunku, be abejonės, kiekvienam iš mūsų, nors ir skurdžiai gyvenant. Apsiskaityti tiksliai, kiek galima pajiegti (jeigu apie tai gali kilti klauksimas). P-as Kl. Jurg. yra pasižadėjęs iki gyvos galvos išmokėti kasmet po \$5.00. Kitas, rasi, gali daugiau, kitas mažiau. Kiekvienas pagal išgalę. Kas negali daug, lai bent po doliarį, po du prisizada išmokėti ir metus. Įsiai to nejaus, o tokie „našlės skatikai“, susibėgę kruvon, gali duoti ir net labai žymią sumą, kuri būtų didėle pasipirmtin.

Kitiems, rasi, neparanku surišti save pasižadėjimu visam amžui. Kito noras, rasi, yra tiksliai tapti nariu-labdariu. Tačiau šiandien įsiai to negali padaryti. Galima tuomet pasižadėti dailinis išmokėti šimtinę į tam tikrą savo paties paskirtą laiką. Tokių pasižadėjęlių mes žinome gan daug, ir jie savo keliu bus laikrastyje paskelbti.

Tikimės, kad ir kiekvienas susipratus lietuvis pakeis pirminių pasižadėjęlių pėdomis. Tautos Namus mes, Amerikos lietuvi, galime vien savo įiegomis pastatyti. Tiksliai panorėkimel! Panorėkime, ir už metų, kitų tukstančiai Amerikos lietuvių bus įrašyti į garbingą Tautos Namų labdarių eilę.

Du dienraščiai Lietuvoje. Kaip dangų, taip ir ant žemės. Kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Tulas Amerikos lietuvių laikraštis prieš kiek laiko apskelbė pradesias eiti kasdien. Kitas, priešingos pakraipos, tuoj tą patį apskelbė. Vargu ar vienas dienraštis galėtų pas mus užsilaikyti. Ką gi kalbėti apie du? Paskambino abu laikraščiai, viens kitą pasidarys.

kaip vienam, taip kitam. Ar negalima kokių nors abiem pusėm bendra šlamo atsitikime priimti platformą, pasiekta nors ir didelio iš abiejų pusių nusileidimo kaina? Kitaip, ar tik ne kipšui reikės naudą gaudyti?....

„Motinėlis“ šeimas. Rugsėjo 20 d. Brightton Beachiuje, Sale New Yorko, atsisibuvo metinis „Motinėlis“ šeimas.

Tarp kita kō nutarta duoti stipendijos p. A. Dambrauskui, Pennsylvanijos universiteto stud., p. P. Lapeliui, jei važiuos kokiū Europos universitetan, ir p. A. Kulikauskui, baigusiam, su-lyg paduotos „Draugo“ num. 35 žinios, chemiją ir ketinaciam stoti į agronomijos skyrių.

Grįžantiems į Lietuvą. „Draugo“ num. 35 pranešama, kad visi norintieji grįžti Lietuvon, idant gauti pasportą iš Rusijos konsulio Amerikoje, turėsią pristatyti galudijimą ne iš savo klebono, kaip tai ligiol buvo daroma, bet iš New Yorko pravoslavų popo. Tą paliepiama išdavusi Rusijos užsienio reikalo ministerija.

Kaip Svečiam Sekasi.

Chicago, jos apeliokėse ir Illinois valstijoje Lietuvis Svečiai savo maršrutą jau užbaigė. Šią savaitę jie išvaziavo rytų link: į Grand Rapids ir Detroitą, Mich., Clevelandą, Ohio, ir t. t. Smagu čia patėmyti, kad pirmesni spėjimai, kad Chicago ir apilinkij lietuviai neišleis Svečių be penkių tukstančių doliarų, ne tik kad išsipildė, bet patirodė dar permaži. Svečiai išvaziavo iš Chicago, turėdami su- viršum \$5000.00 Tautos Namų statymui. Nereik manyti, kad tai jau viskas: kaip galima spresti iš gaunamų žinių, iš Chicago gila tikėtis dar dikčiai aukų. Čia pradėjo bruzdėti įvairios draugijos, o kadangi jų čia yra per šimtas, tai galima tikėtis, kad Chicago aukų skaitlius padidės dar kokių tukstančių ar ir daugiau doliarų: draugystės tik laukia savo mėnesinių susirinkimų.

Čia Chicago „materis, surinkę tarp savęs aukų, vardu chicagiečių moterų įteikė Dr. Basanavičiui \$115.00. Šį vakarą p. J. Elijošius taipgi įdavė čekį nuo savęs ant \$110.50, pastodamas tokiu būdu Lietuvių Mokslo Draugijos Nariu-Labdariu.

Iš nepasiekusių vietų galima paminėti Collinsville, ir Spring Valley. Berods, ir vienoj ir kitoj vietoj vietiniai kunigai pasirodė neprielankūs dideliu tautos darbui, (be abejonės, nesuprasdami jo svarbos) ir nepagarsino prakalbų: Spring Valley dargi surengta lyg tyčiai pora piknykų ir užsakyta, kad žmonės visi teinais važiuotų, nors gerai žinota, kad toms dienomis turėjo Svečiai atvykti. Iš to matytis, kad ir tarp kunigų esama tokių, kurie tvieria gerą kompaniją „Laisvei“ ir „Kovai“.

Nors tas apgalvėtas yra prajovas, tačiau, anot patarlės, buva ir taip, kad „iš vieno medžio buva ir kryžius ir lopeta“....

Waukegan, Ill. ir Kenoshoj, Wis. taip pat pasitaikė toms dienomis piknykai, kuriuos draugystės jau seniaus buvo paskelbę, tačiau visgi žmonių tose vietose susiję. Waukegan surinkta apie \$500.00, o Kenoshoj apie \$150.00. Kenoshos klebonas, kun. Gadeikis, aukavo \$100.00 ir pastoj Liet. Mokslo Draugijos Nariu-Labdariu.

Kur Svečių laukiama.

I „Lietuvos“ redakcija ateina iš visų šalių tiek laiškių ir korespondencijų, kuriose plačiai aprašinėjama apie Svečių laukimą, kad stačiai nėra galima tuom tarpu jų visų paralpinti ir todėl šiūnui redakcija labai atsiprašo visų, kurių raštai šiame reikale negalės tuojais pasirodyti. Talpinsi-me juos, kaip tik galėsime surasti vietos. Tuom tarpu gi tik keliais žodžiais, paminėsim apie keletą vietų, kur vietiniai lietuviai ypač stropiai rengiasi prie Svečių priėmimo. Kitose gi vietose, kur Svečiai negalės atsilaukti, nekurie žmonės ištikro taip darbuojasi, kad savo pavyzdiniais pasielgimais konkurtoja net ir su didesnėmis lietuvių kolonijomis. Bet apie tai bus žemiaus.

„Drebėkit, chicagiečiai!“ Taip mums rašoma iš Waterbury, Conn. Waterburio lietuviai užvedė tikrą kompaniją ir savo duosnumu ir aukų didumu nori būti pirmoje vietoj. Mums rašoma, kad waterburiečiai nepasigalėdina viena diena ir reikalauja griežtai, kad Svečiai galėtų Waterburyje pasilikti bent 3 dienas. „Viena diena mes jokiū būdu negalėsime apsidirbti, nes neturime taip didelės svetainės, kuri galėtų sutalpinti visus žmones.“

„Jau dabar“, — rašoma laiške, — mes galime permatyti, Waterburys neišleis Svečių be tukstan-tinės. Sv. Stanislavo dr-stė jau paskyrė iš savo izdo \$100.00, Lie-tuvos Sunų dr-stė padarys tą pat, o kur kitos, draugystės? Iš pavienių ypatų: A. J. Povilaika pasisakė duosiąs šimtinę, yra ir daugiasis tokių. Taigi, drebėkit, chicagiečiai! Kad nepadarytum jums „šeimo“, nes beveik neabejojame, kad iš Waterburio bus tukstantinė, kaip ropė“.... Taip baigia savo pranešimą mūsų specialis korespondentas.

Ir ne tik vienas Waterburys „varo“ chicagiečiams baime“. Brooklyn lietuviai taip pat ne juokais užsispyrė suvaryti Chicagą, anot to pasakymo, „ožio ragan“ ir atimti nuo chicagiečių pirmiunstę vėluva. Persitikrinimui, lai skaitytojas perskaito korespondenciją iš Brooklyn net 3-čio puslapio šiame numeryj.

io šeimynų — šimtą doliarų.

Nepaprasta žinia ateina iš šiaurinytino Sv. Valstijų kampelio. New Hampshire valstijoj yra Lincoln miestelis, kur, kaip mums pranešama, yra vos 10 lietuviškų šeimynų. Ačiū p. P. J. Purvio pasidarbavimui, šio miestelio lietuviai, nesitikėdami pamatyti pas save gerbiamų Svečių, suaukavo net \$105.00.

Lincolno lietuviai, be abejonės, užsitarnavo to, kad pastatyti juos, sulyg jų duosnumo, pirmoje eilėje, ir jeigu apie Lincolno lietuvius iki šiolie nieko, arba labai mažai buvo girdėti, tai šis jų pavyzdingas pasielgimas bus ilgai tarp lietuvių minėtinas.

Lygiai smagos žinios ateina ir iš kitų vietų. Mums pranešama, kad pradėta darbuotis, (suvėrė ar tvieria komitetas Svečių priėmimui) šiose vietose: Bostone, Atholj, Passaice, Rochesteryj, Lawrence, Baltimorėj, Philadelphiaj, Pittsburgu, Clevelande. Be abejonės, darbuojamasi ir kitose vietose, nors iš kitų vietų mums žinios trūksta.

Ypačiai smagu patėmyti, kad mūsų įvairios draugystės pradeda bruzdėti. Amerikoje yra, kaip spėjama, apie keturi tukstančiai (o gal ir daugiau) įvairių kuopų, draugystių, klubų, ratelių ir t. t. Ne visos iš jų yra pasiturinčios, nors iš kitos pusės ir yra tarpe jų net ir labai neblogai stovinčių. Visgi nėra taip bėdinos draugystės, kuri negalėtų nusipirkti, sakysim, vieno sieksnio žemės. Jeigu visos mūsų draugystės sukrustų ir išpildytų savo pridėrmes, tai lengvai galima būtų pasistatyti sau obals: „Amerikiečiai, turime neišleisti Svečių iš Amerikos be \$50,000.00! Tos draugystės, kurių izdai labai silpnai stovi ir kurios negali gyvais pinigais tuojais paskirti nei už sieksnį žemės, gali nutarti žiemos laikui surengti kokį baliuką, ar teatrėlį, ar šiaip vakarėlį, ir pelną nuo jo paskirti Tautos Namų Vilniuje. Tai yra taip lengvas dalykas, kad sunku būtų nuo jo atsisakyti, o nauda būtų taip milžiniška, kad Amerikos lietuviai galėtų pasigirti, jog patis amerikiečiai savais pinigais išstatė Tautos Namą Vilniuje. Amerikiečiai, be jokios didelės sau skriaudos lengvai galėtų tokį darbą atlikti, jeigu tik kiekviena lietuvių kolonija, kiekviena lietuvių draugystė išpildytų savo pareigą ir vieną kitą doliarį paskirtų.

Lincolno lietuviai, be abejonės, nežada „eiti su tarbomis“ vien tik todėl, kad 10-ies šeimynų kolonija suaukavo \$105.00. Jeigu visų lietuvių taip suprastų savo sulyg tėvynės pareigas, lietuviai galėtų pasigirti milžiniškiausiais Tautos Namais.

Atskirioj rubrikoj mes vesime surašą visų draugystių, kurios paskyrė, ar žada paskirti, sulyg savo išgalės, aukas Tautos Namams ir todėl busime dėkingi, jeigu iš įvairių miestelių mums

apie tokias draugystės bus pranešama, kad galėtume jas pagarsinti.

FANATIKŲ LIZDUI.

Nelaimingesnio socializmo nekokia tauta neturi kaip mes lietuviai. Žemesnių kovos įrankių jokios tautos socialistai nesigriebia kovoj su.... (negalima sa-kyti, nes neteisėngai apšmeižčiau kitų tautų socialistus), negu mūsų socialistai kovoj su.... kultura, su apšvietu, su žmoniškumu: su tuo, kas yra brangu kiekvienam, kuris jaučiasi esąs lietuviu; su tuo, ko žmogus neteikęs, palieka išgama ir netikusiu civiliznotų žmonių tarpe.

Kokis jūsų tikslas, „gerbie-mieji“ mūsų tautos išgamos, pasivadinusieji save socialistais, kurie šmeižtė be pamato atvykusius dabar Amerikon L. M. D. pasiuntinius? Ką jūs tuo manote atsiekti? Prie ko jūs žengiate? Net vardą socializmo nesidrovite vartoti kovai su tuo, kas yra socializmo stipriausiu pamatu — susipratusi ir protaujanti tauta. Jūs, „Kova“ su „Laisvė“, kurios sakotės esate darbininkų išganymo rodyklėmis, kokią tikslą turitė šmeižti nekaltus ir užsitarnavusius tautos vyrus, ypač Dr. J. Basanavičių, prieš kurį turėtumėt galvas lenkti! Ką jūs su taip purvinais giuklais manote atsiekti? Pasakykite, tu „laikraščio“ vedėjai, padėję rankas ant krutinės: ar teisingai tai darote?... Ar nesidrovite to, kad lietuvių tautos viduje užsitarnausite Judos ir juodašimčių vardą ir kiekvienas doras lietuvis už jūsų purvinus darbus ant amžių nuo jūsų užsigrįž, o jūsų vardas bus užrašytas juodomis raidėmis ant lietuvių tautos istorijos lapo, kaip to tautos fariziejų ir pardavikų.

Šiuomi pasižadų paaukoti Tautiskam Namui Vilniuje \$10.50 už trijų sanvačių, ir protestuotoj prieš „Laisvės“ ir „Kovos“ niekšiskus tepalus, kuriais juodai teploja mūsų gerbiamus svečius. St. Maliauckas,

MUSU BESIMOKINANTI JAUNUOMENĖ.

Lietuviai, šion šalin atvaziavę, turi taikytis prie aplinkybių. Šios šalies papročiai kartais daro nemalony išpuđį į ukininką-lietuvi. Bet ką padarysi — turi viską nukentėti! Gyvenimo pradžią visuomet esti sunki, o ypač tada, kada reikia pradžią tarp svetimtųjų padaryti. Jeigu jau taip sunku ir keblu suaugusiam žmogui tarp svetimtųjų apsigyventi, tai ką kalbėti apie nepatyrusią jaunomenę. Ypač mokslus einančioji šios šalies lietuvių jaunomenė yra atiduota, taip sakant, „Dievo valiai“.

Niekam ir neapeina. Niekas jais nesirupins. Musų moksleivija apieista it girios paukščiai. Čia bandysiu pakalbėti nors apie vienos mokyklos, moksleivių, butent: apie valparaisiečius. Toj mokykloj paprastai randasi apie 60-70 lietuvių moksleivių. Tai pavyzdingas jaunimo ir kruvų susispėjimas. Graži ir maloni jaunomenės gustelė. Nėra Amerikoje kitos tokios vietos, kur toks lietuvių-moksleivių skaičius rastųsi. Tačiau reikią pažymėti, kas jais beveik tik

Dievas tesirupina. Nemanau pasakyti, kad tarp moksleivių būtų įsigyvenęs peiktinas paprotys bei elementas, — anaipol. Gal čia ir randasi, ir tai neužginčijamas faktas, vienas antras, taip sakant, „subrendęs“ darbininkų „svietėjas“, bet tai mažmožiai. Sie elementai kartais ir viešai pasirodo it kurmiai. Na, kai vienas pasakė, ir kur čia nusi-leisi: jei tuli paduoda teisingas žinias tautiškuose organuose, tai socialistiški organai turi buti pripildyti nors sensacijomis. „Kovoj“ ir pasipylė visa filosofijos „gilybė“. Reikia patėmyti, kad tas, ką „Kovoj“ buvo rašyta, neturi nieko bendro su L. D. L. V. U. Tai pašalinų ypatų užkertinai „debatui“. Didelė moksleivių dauguma yra gana rimta ir nuosekli. Moksleivių draugijėlė irgi stovi ant rimtų, kiltų ir nepajudinamų pamatų. Todėl ir visuomenė turėtų į mus rimčiau žiūrėti.

Bet kur tau! Musų visuomenė, matyt, moksleivija visai neapeina. O gal tai svetimas lietuviams elementas. Rods tai turėtų būti kunigų priedermė, tautinius moksleivius atlaikyti. Jie turėtų daugiau rūpintis priaugančia inteligentija. Bet, gal nesuklysiu pasakęs, kad čia da nei vienas lietuvis-kunigas niekada neatvaziavo. Sis pasielgimas sakyte-sako, kad lietuviai-kunigai nenori moksleivių auklėti dorą bei tikėjimą.

Amerikonų visokių tikėjimų kunigai čia labai tankiai lankosi, vietinėse bažnyčiose laiko misijas, auklėja moksleiviuose doros ir tikėjimo diegus. Musų kunigai visai to nedaro. Chicagiečiams berods ir tikietas prekiauoja tik o centų, bet jie čia, kažin kokios priežasties dėlei, nesilanko. Tuli kunigai net šį-tai mums primeta, tik nežinia, ar teisingai elgiasi. Jeigu tėvai nesistengė vaikus dorai išauklėti, tai kaipgi gali reiklausti, kad vaikai visuomet padoriai elgtųsi.

Inteligentams da daugiau galima šį-tą primesti. Jie čia, trumpai sakant, visai nemėgsta lankytis ir nesilanko. Kitų tautų inteligentai kitaip elgiasi. Jie moksleivius nuo savęs neatleidžia, idant nenuskęstų ištautėjimo bangose.

Čia randasi, apie 15-20 lenkų-moksleivių, kuriuos kas metai šis-tas atlanko. Perieitose metuose Dr. Žuravskis, atvaziavęs, sušaukė visus lenkus moksleivius, prakalbėjo į juos, padrausino ir vėl išvaziavo. Šį metų Chicagos municipalio teismo raštininkas, Frank Danisch'as, tajį darbą atliko. Lenkai-gi čia nieko ypatingo neturi, išskyrus tuos kelis moksleivius, kurių neapleidžia; jie visomis spēkomis stengiasi įkvepti jiems lenkystės dvasią, nes žino, kad jie turi būti jų priaugamoji inteligentija.

Valparaiso universitetas lietuviams turėtų būti daug meilesnė vieta negu lenkams, nes čia mokinama ne tik lietuvių kalbos bei gramatikos, bet ir raštijos. Musų inteligentams, berods, ir turėtų rūpėti, kaip čia yra lietuvių kalbos lekcijos išguldamos? Chicago garši inteligentais, bet tie inteligentai taip nenori, nors ant valandžiukės, prasišalinti iš Chicago, kaip vilkas iš girios. Jei jau ne kam kitam, tai neatbutinai redaktoriams turėtų apėiti lietuvių jaunomenę, bet ar kas matė juos Valparaise? — niekas!

Nekurie iš Naujų Narių-Labdarių Chicagoje
(Paveikslai kitų tilp: sekanciam numeryj).

KUN. A. SKRYPKO,
šv. Kryžiaus par. klebonas, nuo Town of Lake, paaukavęs Tautos Namams \$104.00.

J. J. ELIAS,
bankininkas nuo Town of Lake, paaukavęs Tautos Namams \$110.50.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and small dark spots, possibly due to age or handling. The left edge of the page is bound, showing the inner structure and some staining. The overall tone is warm and slightly off-white.

Lėtas Paliuosuojantis Vaistas

ypatingai vaikams — vaistas neišsukantis nesmagaus išvairo, nuo kurio nesidaro piktas — tai

SEVEROS LAXOTONAS

patiriamas kaip vaistas nuo užkietėjimo vaikams ir silpnoms suaugusioms ypatoms.

Kaina 25 centai.

Severos Raminanti Lašai

(Severa's Soothing Drops)

patariami kaip visai nekenksmingi ir švairi vaistai vaikams ir kūdikiams, suteikianti palengvintą miegą, kovojančią su kosuliu, traukiančią ir kituose panašiuose nesveikumuose, tankiai pas vaikus atitinkančiuose.

Kaina 25 centai.

Aptiekuose. Neimkit jį vieton kitų. Reikalaukit būtinai Severos. Jeigu jūsų aptiekininkas negali jį pristatyti, rašykite stačiai mums.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Parsiduoda: — Salūnas lietuvių apgyventojų vietoje, Bridgeporte, netoli šv. Jurgio bažnyčios. Pardavimo priežastis: savininkas serga. Taip pat parsiduoda ir namas. Gera progą. Norintis pirkti tegul greitai atsisaukia šiuom adresu:

3321 So. Auburn Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — Salūnas geroje lietuvių, taip pat lenkų, apgyventojų vietoje. Naujos šapės ir geras būgnas. Turi parsiduoti, nes savininkas važiuoja Europon. Kreiptis antrašiu:

5115 W. 12th St., Grant Works, Ill.

Parsiduoda: — Salūnas lietuvių apgyventojų vietoje, Bridgeporte, netoli šv. Jurgio bažnyčios, tarp žaliųjų jėgų. Pardavimo priežastis: išvažiuoju į Lietuvą. Gera progą. Norintis pirkti tegul greitai atsisaukia šiuom adresu: M. Mažetka ir J. Kriščiūnas, 3337 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — salūnas West Sideje, arti McCormicko, lietuvių apgyventojų geroje vietoje. Parsiduoda lietuviui pigiai. Atsisaukti meldžiama per telefoną: Canal 2097, Chicago, Ill.

Parsiduoda: — salūnas lietuvių apgyventojų vietoje ant West Side. Pardavimo priežastis: savininkas serga. Gera progą geram žmogui padaryti geras gyvenimas ir pinigai. Meldžiu atsisaukti adresu: 2109 W. 24th st., kaimas Hoyne Ave. Tel. Canal 678.

Ant pardavimo: — pulki restauracija su puikiais įtaisymais, su dideliu žmonių užėjimu. Būna yra gerai išdirbtas jau nuo 5 metų. Norėdami plačiau dažinti, kreiptis antrašiu:

3228 So. Halsted St.

Parsiduoda: — grosernė ir bučlarnė su nuosavybe arba be. Galima išrandavoti su visais įtaisymais. Būgnas geroje lietuvių ir lenkų apgyventojų vietoje. Kaina vidutinė. Pardavimo priežastis: savininkas išvažiuoja į farmą. Pateisėms žinioms kreiptis antrašiu:

Jacob Behrendt, 12256 Union Ave., West Pullman, Ill.

Parsiduoda: — dviejų namų ir bučlarnė su groserne labai puikioje vietoje: prie kėrtės Ven bluren ir La-kust g-vių. Miestukas lietuvių apgyventojų. Būgnas ir gi gerai elgiasi nesigaliojantis nusipirkti. Pardavimo priežastis: savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Smulkesnės žinioms kreiptis ypatiskai ar per laisvą sekant antrašiu: S. K. Gedvilio, 170 So. Venbluren st., Batavia, Ill.

Parduodamas: — grosernė labai geroje vietoje, lietuvių apgyventojų. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Atsisaukite po num. 653 W. 18 st., kaimas Rubio st.

Parsiduoda: — grosernė ir bučlarnė labai geroje vietoje. Būgnas per 25 metus gerai išdirbtas. Pardavimo priežastis: savininko liga. Gera progą lietuviui. Atsisaukti adresu: 3440 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — Gent's Furnishing ir Dry Goods štoras, lietuvių apgyventojų vietoje. Atleikite apžiūrėti ir gauti platesnius paaiškinimus štoras, pas Dominiką Galmoną, 6004 So. State st., Chicago.

Parsiduoda: — fotografijų dirbtuvė labai geroje vietoje, parsiduoda labai pigiai. Sužinoti pagal adresą: 665 W. 18th st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo: — elektrikos pultas. Kaina \$650.00, parsiduoda už \$350.00. Sužinoti pas J. P. Rashinskį, 3213 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — drapanų valymo ir darymo vieta su visomis mašinomis ir naujos mados įtaisymais, reikia lingalų prie to darbo. Listas dešimt metų. Randa \$35.00 i mėnesį. Už rūmus viršų, apatį ir užpakalį gaunama \$27.00. Prie visa ko pulkus bešmontas su įtaisymais čia vertykama tūkstantis rūmus dviem lobum, kur laikoma mašina ir kita kas. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Smulkesnės žinioms kreiptis adresu: J. T. Corbett, 2066 W. Fort st., Detroit, Mich.

LIETUVIŠKA BANKA

Town of Lake Savings Bank

Joseph J. Elias, Savininkas

4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Primaime pinigų į Banką užde-
jimui nuo vieno dolerio ir daugiau
ir mokame trečią procentą ratomis
ant metų. Siunčiame pinigų į vi-
šias svetio dalis pigiai, greitai ir si-
ngai, o svetimų žemių pinigų ma-
noma, perkame ir parduodame. Par-
duodame šiforties ant visų linijų
krajų ir iš krajaus, taip pat tikėtus
ant geležinkelio po visą Ameriką ir
Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus
ir dokumentus visose kalbose ir du-
da rodą lietuviams visokiuose at-
stikimuose ir reikaluose ypatiskai ir
per laisvą. Tik kreiptis višimėn-
tu antrašu.

MOKYKLA SOKIŲ.

Prof. Julius Salkauskas užtikrina, kad
išmokys soki kiekeveng jauną ar se-
ną. Išmokiu valgs 6 rūšių, taip, kad
gali drąsiai eiti soki publikai. Taipgi
išmokiu ir kitus soki su koleta
vakaru. Mokiu kas vakaras. Lekel-
jos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val.
Prof. Julius Salkauskas praneša vi-
siems, kurie nori išmokti soki, atel-
ti dienomis nuo 9 valandės ryto ir
net iki 11 valandės vakare. Taipgi
mokiu visokius sokių Buck & Wing,
Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish
Waltz, Waltz, Two Step, Side Step.
Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoje.
Mokytojai: Miss Antanina Klotner,
Miss Joanna Walets, Prof. Julius Sal-
kauskas, 1843 S. Halsted st., Chicago.
Kas Pėnyčios ir Subatos vakarą mo-
kinam soki dovana!.

Phone Canal 3763.

Didžiausia
LIETUVIŠKA APIEKA
J. Krzywinski
3149 S. Morgan st., CHICAGO.

ATMINKITE! Galvos skaudėjimas,
nervų skausmas, akių skaudėjimas, ap-
svaigimas ir t. t. — vis tai pasekmės
nesveikų akių, kurios gali lengvai
būti atitaistos, pritaikant gerus aki-
nius.

Akių apžiūrėjimas nieko nelėšuoja.
Jeigu jums skauda akis, raudonas
akys, negerai matote, silpsta maty-
mas, skauda galvą, nelaukite nieko, o
tik išeikite pas gydytoją. Eikite į Krzy-
winski Apieka ir dykai pritaikys.
Atminkite, už akinius gvarantiojame
ir tikrai pritaikome akinius. Ak-
niai po 50c, \$1.00, \$2.00 ir brangesni.
Aukščiau akinių parsiduoda įvairi-
ūs kalnoms.

Primaime visokius akių pataisymus.

A. Olszewski, "Lietuvos" leidėjas.

"LIETUVOS" Agentas.

Petras Vaitiekūnas.

yra keliaujančiu "Lietuvos" agentu.
Šiomis dienomis jisai lankosi Michi-
gan valstijoje. Užrašo ir prima pre-
numeratą "Lietuvos" ir prie jo ga-
lima nusipirkti visokias lietuviškas
knygas.

Petras Vaitiekūnas yra atsakomas
"Lietuvos" agentas, todėl jam kur
atsilankius, galima be baimės laik-
rašty užrašyti ir pinigų jam už-
mokėti už prenumeratą, o mes laik-
rašty reguliariai siuntinėsim.

A. OLSZEWSKIS, "Lietuvos" leidėjas.

Pardavimas: — grosernė labai geroje vietoje, lietuvių apgyventojų. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Atsisaukite po num. 653 W. 18 st., kaimas Rubio st.

Parsiduoda: — grosernė ir bučlarnė labai geroje vietoje. Būgnas per 25 metus gerai išdirbtas. Pardavimo priežastis: savininko liga. Gera progą lietuviui. Atsisaukti adresu: 3440 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — Gent's Furnishing ir Dry Goods štoras, lietuvių apgyventojų vietoje. Atleikite apžiūrėti ir gauti platesnius paaiškinimus štoras, pas Dominiką Galmoną, 6004 So. State st., Chicago.

Parsiduoda: — fotografijų dirbtuvė labai geroje vietoje, parsiduoda labai pigiai. Sužinoti pagal adresą: 665 W. 18th st., Chicago, Ill.

Ant pardavimo: — elektrikos pultas. Kaina \$650.00, parsiduoda už \$350.00. Sužinoti pas J. P. Rashinskį, 3213 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — drapanų valymo ir darymo vieta su visomis mašinomis ir naujos mados įtaisymais, reikia lingalų prie to darbo. Listas dešimt metų. Randa \$35.00 i mėnesį. Už rūmus viršų, apatį ir užpakalį gaunama \$27.00. Prie visa ko pulkus bešmontas su įtaisymais čia vertykama tūkstantis rūmus dviem lobum, kur laikoma mašina ir kita kas. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Smulkesnės žinioms kreiptis adresu: J. T. Corbett, 2066 W. Fort st., Detroit, Mich.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsiimti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos pusla-
pių, didelio formato ir suteikia
svarbiausių žinių iš Amerikos.
Lietuvos ir iš viso pasvečio.

"Katalikas" metams \$2, pusę metų \$1.

Užsirašyti "Kataliką" galima kiek-
viename laike. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "Kataliką" numerį pa-
matyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,

3249 S. Morgan St., Chicago.

Ant pardavimo: — elektrikos pultas. Kaina \$650.00, parsiduoda už \$350.00. Sužinoti pas J. P. Rashinskį, 3213 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — drapanų valymo ir darymo vieta su visomis mašinomis ir naujos mados įtaisymais, reikia lingalų prie to darbo. Listas dešimt metų. Randa \$35.00 i mėnesį. Už rūmus viršų, apatį ir užpakalį gaunama \$27.00. Prie visa ko pulkus bešmontas su įtaisymais čia vertykama tūkstantis rūmus dviem lobum, kur laikoma mašina ir kita kas. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Smulkesnės žinioms kreiptis adresu: J. T. Corbett, 2066 W. Fort st., Detroit, Mich.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsiimti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos pusla-
pių, didelio formato ir suteikia
svarbiausių žinių iš Amerikos.
Lietuvos ir iš viso pasvečio.

"Katalikas" metams \$2, pusę metų \$1.

Užsirašyti "Kataliką" galima kiek-
viename laike. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "Kataliką" numerį pa-
matyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,

3249 S. Morgan St., Chicago.

Ant pardavimo: — elektrikos pultas. Kaina \$650.00, parsiduoda už \$350.00. Sužinoti pas J. P. Rashinskį, 3213 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — drapanų valymo ir darymo vieta su visomis mašinomis ir naujos mados įtaisymais, reikia lingalų prie to darbo. Listas dešimt metų. Randa \$35.00 i mėnesį. Už rūmus viršų, apatį ir užpakalį gaunama \$27.00. Prie visa ko pulkus bešmontas su įtaisymais čia vertykama tūkstantis rūmus dviem lobum, kur laikoma mašina ir kita kas. Pardavimo priežastis: savininkas turi kitą biznį. Smulkesnės žinioms kreiptis adresu: J. T. Corbett, 2066 W. Fort st., Detroit, Mich.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsiimti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos pusla-
pių, didelio formato ir suteikia
svarbiausių žinių iš Amerikos.
Lietuvos ir iš viso pasvečio.

"Katalikas" metams \$2, pusę metų \$1.

Užsirašyti "Kataliką" galima kiek-
viename laike. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "Kataliką" numerį pa-
matyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,

3249 S. Morgan St., Chicago.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 So. Ashland Ave., Chicago.

Geo. L. Ukso, pres., St. Marekiewicz

vice-pres., A. J. Bierzyński, Izininkas.

Pirma banko pinigų ir moka
3%. Už sudėtus pinigų mūsų ban-
ko duodame čekių knygtę, iš ku-
rios parašyti čekiai tinka visur. Sko-
lina pinigų ant Real Estate. Perka
ir parduoda namus ir lotus. Išsam-
das būna skrynelės (boxes) po
\$2.50 metams. Parduoda šiforties ir
siančia pinigų į visas svetio dalis.
Bankos Valandos: Panedėliais, se-
redoms, ketvergais ir subatomis nuo
8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utar-
ninkais ir pėnyčiomis nuo 8 ryto iki
6 vakaro.

RUSK — 13,000 tonų

CZAR — 13,000 tonų

I ROTTERDAMA į 9 dienas be permainos

11 dienų be permainos į LIETUVĄ.

331.00 — 345.00 — \$31.00

345.00 — 350.00 — \$30.00

350.00 — 355.00 — \$25.00

ISPLAUKIA KAS ANTRĄ SUBATĄ

Artimesnės informacijos rašykite pas:

A. E. JOHNSON & CO. General Pass. Agent,

27 Broadway, NEW YORK.

arba pas vietinį autorizotą agentą.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUCUNAS.

Duys 9 metų Skrynelės Vyrininku, Inspek-
toriumi Sudarytu Vaisių, Imungraspiu,
turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate,
Proctor, Solicitor ir Counselor at Law. Veda
visokias bylas (provas) visuose teismuose ir
deputatams, Gėvymui patarimų, kreipkitės
laikais, įdėdami krasos ženkli-
tasykum. Vedimai svarbų bylų ir reiki-
būna ypatiskai į visas Vaisių ir mės-
tus sulg pareikalavimu. Adresas:

KAZIS KRAUCUNAS

ATTORNEY AT LAW

403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

Leyeskio Prekybos

ir Kalbu

Dieninė ir Vakarinė Mokykla.

1. Pradinis (Pirmagimasis) Kursas.

2. Pradinis Kursas pagal Amer. pilną.

3. Prekybos Kursas pagal Rusijos pilną

(del mančių grįžti Lietuvon).

Lietuviška, Angliška, Vokiška ir Rusiška

pagal norą ir Lengvą.

Del smulkesnių žinių kreiptis ypatiskai

arba per laisvą šiuom antrašu:

G. J. LEVESKIS,

3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

K. ZURAITIS

PIRMAEILINIS BUFETAS

Salties alus, gėrų deg-
tinė, kveplanti ciga-
rai. Pirmas svečias
: kuosirdingiausias :

3200 SO. HALSTED ST.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114

Lietuvės advokatas, baigęs teisinių mokslų Ame-
rikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kri-
minalkas visuose teismuose (suduose).

Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos

Telephone Yards 2390

Pirkite Mechanišką vergą

DAUG sprandą lauziančio darbo turi žemos metu vidutinis uk-
ninkas, lingudomas ant senos rankinės pėlos, z-r-p, z-r-riaudamas
nors dide malų virtuvės pečiaus reiklams. Bet išmintingieji
dabar to nedaro. Jie turi tinkamą lauzingą prietaisą: tuos
tarpus jie patis išsisi ir stato pilnas sekancios vasaros darbams.
Tas inžinas yra beveik darbučiausia ir parankiausia mašina,
kokią išmintingas žmogus turi savo ukyje. Jisai pumpuoja van-
denį galvijams, namo ir tvarto reikalus ir apsaugo juos nuo ugnies.
Jisai varo svetimosi senatorij, skublandia mašina, pagaro grei-
stuvą ir tekėdą. Dažnai jisai varo šieninį presą, kalio pasaro
pjaustytuvą, mažą kuliųmąją mašiną arba pataisyti šopą. Iš-
tisig metu jisai dirba ir vergu savo laimingam savininkui, su-
taupydamas žmogaus jėgą naudingesniems dalykams. Jisai pa-
daro gyvenimą lengvesnį ir malonesnį ukinko pačiai ir vai-
kams. Išmintingiausias žmogus turi

I H C Aliejinį ir Gazinį Inžiną

nes šitasai padaro jam daugiausiai darbo prie mažesnių išlaidų.
Jo prastumas suteikia visišką apsaugą nuo trūkdečių. Jo kon-
strukcija daro jį puikiu pradėjimu ir vartojimu. Ir jisai eko-
nomiškausias kuro naikinimas. Geriausi gamama modžiaga elna
jį padarymū, ir, kuomet reikalinga, išduoda 10 iki 30 nuosim-
čių daugiau, negu jo paskirta arklinė jėga. I H C atsakomybė
tesiaisi visus metus, kol inžinas yra vartojime.I H C inžinai yra padaryti visokioms atitilioses-vertikališki
ir horizontališki, pernešami, pastovūs ir sustabdomi, ora ir van-
deni vėsinant. Juose padarytos pumpavimo, pjovimo ir laistymo
prietaisai. Didinai nuo 1 iki 50 arklinių jėgų; galima vartoti
gazu, azoliu, nafta, distiliatu, kerosinu ir alkoholiu. Alieji-
niai traukia jėgą 12 iki 30-60 arklinių jėgų, suteikia jėgą ma-
žuose ir didelėse ukuose artimui, akėjimui, sėjimui, javų pjo-
vimui, kulimui, vaikiojimui ir t. t.Vietinis I H C pirklys parodys juos inžinus ir pasakys viską
apie juos. Gaukite katalogus nuo jo arba rašykite į

International Harvester Company of America

Chicago U S A

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Valdo kelesdešimt bagociusiu Budinku ant Bridgeporto.

Isteigta 1893 metuose.

PRIIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už
juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų
išmokėčių.

PERKA ir parduoda Morgočius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškoletuoja jų pinigų paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svetio pigiai ir greitai.

PARDUODA Šiforties ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pas-
portus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas,
bilas ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškausias ir lengviausias
budas vedimo rokundy biznyje. Joks biznierių be banko čekių negali ši-
dien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovieernastis, ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie
kurios nė vagis, nė ugnis negali prieti.Pinigus turi tik tie kurie čėdyja, o sučėdyja tik tie kurie Bankon deda.
Užėdyk tik vieną dolierį sanvaiteje padėdamas jį Bankon ant 3 procento, tai

Per 1 metų turėsi \$ 52.70

Per 5 metų turėsi 279.82

Per 10 metų turėsi 604.56

Per 20 metų turėsi 1418.26

Tai ką padaro vienas dolieris, o vieną dolierį sanvaiteje gali užėdyti kiekvienas žmogus.
Tik reikia pradėti. Taigi pradėkite čėdyti."Kurie šiton Bankon pinigų dėjo, tie šiandien perka namus, o kurie pinigų kupareliuose
kovojo, tie dabar gauda vagius".Šioje Bankoje gali pasidėti pinigų ir kitų miestelių lietuvių. Rašykite mumi, o gausite
pilną informaciją.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKIO BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panedėliais, Seredomis ir Pėnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

CHICAGOS LIETUVIŲ DOMAI.

Gerbiamoms

Chicago Dr-

stėms ir vi-

siems, kurie

tik rengs ba-

